ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

C:\Users\Plazma\Desktop\detektvky a valečné\Dumas A. - Dobrodružství hraběte Lydericha.pdb

PDB Name: Dobrodružství hraběte Lydericha
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 13.5.2010
Modification Date: 13.5.2010
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Dobrodružství hraběte Lydericha
Alexandre Dumas

I.

PŮVOD flanderských hrabat, máme-li věřit kronice, spadá do roku 640, a jak tomu bývá u slavných rodů, je opředen tajemnými pověstmi, jaké jsou známy u všech národů: vzpomeňme jenom příběhu o Semi-ramidě, dceři holubic, a báje o Romulovi a Removi, odkojenými vlčicí. Zde vám ten příběh ostatně předkládám ve vší jeho prostotě:
Koncem roku 628, kdy byl římským papežem Bonifác V. a f ranské říši vládl Chlothar, se dijonský pán Sal-wart s ženou Ermengardou vraceli ze ctihodného kostela, kde nechali pokřtít svého prvorozeného syna Lydericha. Projížděli lesem zvaným Nelítostný kvůli lapkovství, které v něm provozoval Phinard, pán na Bucku. Salwartovu družinu tvořili všeho všudy čtyři sluhové, a na sklonku dne, když dospěli na místo, kde byl porost nejhustší a nejtemnější, napadla je tlupa dvaceti mužů, v jejímž vůdci podle obrovité postavy bylo možno poznat pána na Bucku.
Přes jejich početní převahu se Salwart rozhodl bojovat, nejen aby uhájil vlastní život, ale též proto, že během boje, jak doufal, bude mít jeho žena s dítětem čas utéci. A protože se začínalo smrákat, jak už jsme uvedli, Ermengarda se skutečně svezla z koně a vnořila se do lesa. Věřila v Boží prozřetelnost a chtěla dostát svým povinnostem ženy a matky, i ukryla dítě v houští poblíž studánky, které se dodnes říká Le Saulx podle vzrostlých vrb, jež ji stíní; poručila je pak v horoucí modlitbě Bohu a vrátila se na místo, kde manžela opustila, aby sdílela jeho osud - živého nebo mrtvého -, jaký se Pánu zlíbí mu zchystat.
Na bojišti leželo osm mrtvých těl. Protože právě vyšel měsíc, mohla jim pohlédnout do tváří. Zjistila, že to jsou těla všech čtyř služebníků a podle všeho těla čtyř útočníků, v žádném z padlých však nepoznala svého manžela: bylo tedy jisté, že ho zajali, neboť příliš dobře znala vznešeného hraběte Salwarta, aby si byť jen na okamžik pomyslela, že z boje utekl.
Vtom už zahlédla i průvod, který se za svitu pochodní ubíral k hradu, jenž kdysi býval římskou pevností, a protože podle vysoké postavy poznala v muži, který jel na koni v jeho čele, vůdce tlupy, neměla už nejmenších pochybností o tom, že v průvodu jí odvádějí manžela.
Když už se rozhodla, že její místo je vedle hraběte, pospíšila si a průvod dohonila. Nemýlila se: na nosítkách spočíval smrtelně raněný hrabě. Ozbrojenci se rozestoupili, aby té poloviční vdově udělali místo, a pán na Bucku, nadšen tím, že má místo jednoho zajatce dva, pokračoval v cestě ke svému hradu, kam dospěli asi po půlhodině jízdy.
V noci hrabě zemřel, když se pomodlil za svého syna. Hraběnka zůstala v zajetí.
Nazítří pán na Bucku hraběnce ze Salwartu navrhl, aby si vykoupila svobodu výměnou za své statky, anebo alespoň jejich část. Hraběnka si však pomyslela, ‚jaké jsem je získala po rodičích, takové je musím zachovat pro své dítě', odmítla jakékoli dohadování a pánu z Bucku řekla, že byli s manželem svobodnými hrabaty a že s jejich statky může nakládat jedině Bůh.
Tehdy pán z Bucku přikázal ještě více zostřit hra-běnčino vězení v naději, že v zajetí povolí a že čas mu přinese to, co zjevně sám nezíská hrozbami ani násilím. Začal tehdy opět s loupežnými přepady v Nelítostném lese a Ermengarda se dál modlila u mužova hrobu.
Nedaleko místa, kde došlo k boji, byla v lese vážená poustevna. Bydlel v ní starý poustevník, který ve své době vykonal mnoho zázraků, teď už však spíše odpočíval, když viděl, že lidské plémě je den ode dne špatnější a není hodno přihlížet nebeské podívané, kterou mu mohl poskytnout; většinu času také trávil v ústraní, v hloubi své jeskyně, kde žil pouze z mléka laně, která mu třikrát denně chodila nabídnout své vemínko. Poustevník část mléka vypil a druhou nechal zkysnout, takže s několika kořínky, které vydobyl ze země poblíž jeskyně, měl podle svého zásob dostatek: díky této střídmosti už po pět let nevkročil do jediného města či vesnice.
Jednoho dne si však ten dobrý stařec všiml, že laň se k němu vrátila s vemínkem zpola vyprázdněným, takže toho dne měl mléko pouze na pití, ne však na kysání: připsal to na vrub nějaké přirozené nehodě, která odejde, stejně tak jako přišla, a vyčkal do druhého dne.
Nazítří zjistil, že jeho příděl mléka se ještě ztenčil, nejenže mu nezbylo na kysku, ale sotva měl co pít. Dobrý ten poustevník se obrnil trpělivostí, stále doufaje, že se stav změní; připadalo mu to tím pravděpodobnější, že laňka vypadala zdravěji než kdy jindy a působila tak veselým dojmem, že byla radost na ni pohledět.
Popozítří se však stav ještě zhoršil: ubohá laňka měla toho dne vemínko natolik splasklé, že poustevník, kterému se už

nedostalo ani mléka na pití, byl nucen svou jeskyni opustit a dojít si pro vodu. Využil té příležitosti také k tomu, aby se zásobil kořínky, už po dva dny se totiž postil a jeho denní dávka byla tak nepatrná, že když se z ní trochu ubralo, půst se stával tak přísným, že už se nedal déle snášet.
Následujícího dne se laňka vrátila s vemínkem zcela prázdným.
Tentokrát už nebyla žádná mýlka možná; potravu pro nebohého poustevníka přebíral cestou od hodné laňky nějaký zloděj. Než ovšem pojme proti svému bližnímu tak strašné podezření, stařec se rozhodl, že se o tom ujistí, a ráno pátého dne, když ho laňka přišla jako obvykle navštívit, zavřel za ní dveře.
Po celý den laňka jevila značné znepokojení, přecházela od poustevníka ke dveřím poustevny a ode dveří k poustevníkovi a naříkala přitom tak žalostně, až stařec vycítil, že se děje něco neobvyklého. Její vemínko se tou dobou ostatně plnilo jako ve dny nejvyšší hojnosti, a poustevník ji byl nucen třikrát podojit.
Večer pootevřel dveře, aby se jako obvykle ohřál posledními paprsky zapadajícího slunce, ale třebaže dveře otevíral s veškerou opatrností, aby mu uvězněná laň neutekla, ta při spatření otvoru vyrazila tak prudce, že starce porazila, a jakmile byla volná, radostně odběhla do lesa.
Poustevník vstal a potřásl hlavou, svou laňku znal a věděl, že by se nikdy neuchýlila k podobným násilnostem, ani kdyby tím měla znovu získat ztracenou svobodu; vždyť několikrát, když se roznemohl, ležela celé dny opodál, ven se vycházela jen napást a okamžitě se vracela. Pochopil tedy, že v tom musí být nějaké tajemství, a že toto tajemství je zcela jiného druhu, než prve tušil.
Příštího dne, když se laň nevrátila vůbec, se jeho přesvědčení utvrdilo: bylo to poprvé za pět let, co věrné zvíře nedostálo svým zvyklostem. Dobrý poustevník čekal: den však minul, a laň se neobjevila.
Nazítří se stařec začal obávat, že jeho společnici postihlo nějaké neštěstí. Sotva se rozednilo, otevřel dveře a viděl ji, jak se pase pár kroků od poustevny. Jakmile ho laňka zpozorovala, několikrát vesele poskočila, čímž mu dala najevo, jak ráda ho zase vidí, ale to bylo vše, neučinila jediný krok směrem k poustevně. Poustevník na ni zavolal - kdykoli slyšela jeho hlas, obvykle přibíhala, byť byla na pět set stop daleko -, tentokrát se však spokojila tím, že se za ním ohlédla a nastražila sluch. Poustevník k ní popošel o pár kroků, zvíře se však vzdalovalo úměrně tomu, jak se blížil.
Zjevně mu měla za zlé to, jak ji včera věznil, a nechtěla se vystavovat novému zajetí.
Ta mimická řeč byla příliš jasná, aby ji stařec nepochopil: rozhodl se tedy, že odhalí příčinu, proč vůči němu laň změnila chování, a jelikož se kolem poledne přestala pást a zjevně projevovala úmysl vnořit se do lesa, poustevník se rozhodl ji následovat, a také tak učinil. Zvíře mu vyšlo vstříc v tom smyslu, že sice vesele poskakovalo a pohopkávalo vpřed, jako kdyby však pochopilo jeho záměr, nikdy se nevzdálilo natolik, aby je ztratil z dohledu.
Laňka tak zavedla starce do kouzelného údolí zarostlého mohutnými vrbami, které smáčely konečky svých dlouhých větví v potůčku, jehož pramen poustevník znal a často u něj hasíval žízeň. Když laňka dospěla do blízkosti pramene, udělala tři čtyři skoky a byla ta tam. Stařec přidal do kroku a přišel na místo, kde ji ztratil z očí. Stanul a rozhlédl se kolem, neviděl však nic jiného než husté křoví, na jehož vrcholku zpíval slavík. Z křoví se něžně ozvala laňka. Opatrně přikročil blíže a spatřil ležící laňku, jak kojí čtyřměsíčního chlapečka, který jí tiskl oběma ručka-ma vemínko. Zloděj byl nalezen.
Stařec padl na kolena a velebil Boha. Potom - jelikož nechtěl to slabé stvořeníčko ponechat na pospas dravé zvěři, které zatím jako zázrakem unikalo, vzal je do náruče, zahalil šosem své kutny a odnesl do poustevny.
Laňka je doprovázela, hleděla na dítě a olizovala starci ruku.
Stařec dal chlapečkovi jméno Lyderich na paměť slavíka, který zpíval v houští, když dítě našel: lieder znamená ve staré němčině "veselý písničkář".
Uhodneme, že od toho dne žil dobrý poustevník o vodě a o kořínčích a kojenečkovi přenechával všechno laňčino mléko: chlapeček pozoruhodně přibýval na váze a sílil; v osmi měsících se udržel na nohou a v deseti začínal mluvit.
Když chlapec povyrostl, poustevník ho naučil číst v bibli. Ze všech příběhů, co jich svatá kniha obsahuje, se mu nejvíce líbily příběhy o Nimrodovi, Samsonovi a Judovi Makabejském.

II.

JAKMILE hoch uměl běhat, udělal si hned prak a luk a brzy dosáhl takové zručnosti, že šípem či kamenem dokázal zasáhnout sebemenší a sebevzdálenější cíl. Jeho síla rostla úměrně jeho zručnosti. V osmi letech měl sílu dospělého muže. V deseti, když se jednoho dne procházel, jak měl ve zvyku, se svou dobrou kojnou, která začínala stárnout, a napadl ji vyhladovělý vlk, Lyderich po něm skočil a vlastnoručně ho uškrtil. Z jeho kůže si pak zhotovil oděv, jak to viděl na iluminacích v bibli starého poustevníka, kde si Samson takový šat pořídil z kůže lva.
Protože používal praku a luku proti dravým ptákům a masožravým čtvernožcům, všechno slabé ho milovalo a oslavovalo: před ním pobíhali králíci, za ním se táhli srnci, jako kdyby byl pastýřem jejich divokého stáda, nad hlavou mu poletovali ptáci a prozpěvovali své nejmelodičtější písně. Byli to hlavně slavíci, každoročně hnízdící v houštině, kde byl nalezen, takže jejich řeč, jíž jiní nerozuměli, byla pro něho srozumitelná a vyslechl vše, co si povídali.
Když to starý poustevník viděl, plakal radostí a říkal, že chlapec má požehnání od Boha.
Smutek dolehl na Lydericha poprvé, když umřela jeho dobrá laňka: klučina vůbec nevěděl, co je smrt. Stařec mu to vysvětlil, ale místo aby chlapce výklad utěšil, ještě více ho roztesknil. Vykopal jí hlubokou jámu, zahrnul ji zeminou a zakryl drny, pak usedl vedle hrobu a rozplakal se.
Vtom se mu nad hlavou rozezpíval slavíček:
"Vše pochází od Boha a vše se k Bohu navrací: jepice ve vteřině, hmyz v hodině, růže v jednom dni, motýl v šesti měsících, slavík v pěti letech, laň v patnácti a člověk ve stu letech. A počínaje jepicí, která žila jen vteřinu, až po člověka, který žil sto let, jakmile zemřou, bude se zdát jepici, hmyzu, slavíku, lani i člověku, že žili stejný čas, protože už

nebudou mít jiné hodiny než hodiny věčnosti, jejichž jeden úder říká: ‚Nikdy!' a druhý úder , Vždycky!' Bůh je nesmrtelný -chvalme Boha."
A slavík zapěl ve své řeči chvalozpěv tak plný víry, že Lyderich zvedl oči k nebi a sluneční paprsek mu osušil slzy, jež se mu řinuly z očí: chlapec byl utěšen.
Utěšit se ovšem neznamená zapomenout: útěcha je dcerou víry, kdežto zapomnění je zplozencem sobectví. Lyderich každý den navštěvoval laňčin hrob, rostly na něm květiny a kolem zpívali ptáci. Trávník, který ho obrůstal, zvolna splýval s okolním pažitem; koncem roku se to místo dalo už sotva rozeznat. Přišla zima, zemi pokryl sníh, pak opět nadešlo jaro a rozprostřelo po zemi svůj travnatý koberec protkaný květy. Příroda byla krásnější než kdykoli předtím, jakákoli stopa po laňčině hrobě však zmizela a Lyderich to místo už ani nedokázal najít.
Když je tak hledal a skláněl se k zemi, slavík mu zazpíval:
"Hledej, Lyderichu, hledej, nedohledáš se však. Svět je utvořen ze samých lidských ostatků, každičká částečka prachu byla kdysi součástí živé bytosti: kdyby se hrob sám nepropadl, země by měla více vln než oceán a člověk by nenašel místo pro svůj hrob mezi hrobem svých otců a svých synů." Když Lyderich dosáhl věku patnácti let, starý poustevník ho začal učit dějiny: bývalý klerik byl velmi vzdělaný, znal starověké jazyky, takže byl důvěrně obeznámen s pohanskými časy. Díky těmto znalostem Lyderich ke svým biblickým hrdinům záhy připojil Alexandra, Hannibala a Caesara. Stařec ho pak poučil o tom, jak se ten rozsáhlý římský svět, který mimo své hranice znal jen neobydlené pouště či nebezpečná moře, jednoho dne rozpadl na dvě části a z každé z nich povstala jedna říše. Vyprávěl mu, kterak se asijské národy, poháněny hlasem božím, najednou rozptýlily po Evropě, aby svou barbarskou krví omladily zchátralé tělo staré civilizace, a jak teď vykonávají své obroditelské dílo Vizigoti v Hispánii, Lombardové v Itálii a Frankové v Galii.
Ta vyprávění plná bojů a válek měla pro Lydericha takové kouzlo, že stařec mu zřídkakdy musel opakovat jeden a týž příběh, aby si jej vtiskl do paměti. Důsledkem toho byl Lyderich ve věku osmnácti let, kdy byla jeho tělesná i mravní výchova ukončena, jedním z nejsilnějších a nejmoudřejších mužů nejen ve íránském království, ale i na celém světě, ačkoli nikdy neopustil svůj les, který mu skýtal obživu.
Tehdy se ctihodný poustevník, jenž právě dovršil stý rok věku, roznemohl - jako kdyby jen čekal na okamžik, až ukončí svou dlouhou a svatou životní pouť -, a když cítil, že se blíží jeho konec, předal Ly-derichovi všechny své vědomosti a nakonec růženec s medailonkem Panny Marie. Chlapec jej měl kolem krku v den, kdy ho poustevník nalezl, jakožto jediné znamení, s jehož pomocí by mohl poznat své rodiče. Svatý muž ponechával na něm, aby se rozhodl, zda chce dál žít v jeho útulku, jak žil doposud, anebo vstoupit do společnosti; byl si jist, ať už se mladý muž vydá kteroukoli cestou, že ta cesta bude značena prstem Božím.
Když se tak zhostil své poslední povinnosti, odebral se k Pánu skládat počet z té stovky let, jež zasvětil jeho službám. Tehdy Lyderich podruhé poznal, co je to bolest. Jakkoli si byl jist, že stařec teď přebývá v kruhu vyvolených, velebil jeho památku, aniž o to méně želel jeho ztráty. Celý den a celou noc se u něho modlil, zapřísahal ho, ať bdí nad svým synem shůry nebe, jak měl ve zvyku činit na zemi; a když nadešel nový den, uložil tělo do jámy, kterou si starý poustevník sám vyhloubil, a na hrob mu zasadil mladý kaštan, aby rov jeho otce nezmizel, jako zmizel rov jeho kojné.
Když Lyderich dokončil tyto poslední úkoly, v domnění, že je na světě sám, usedl u paty stromu, který právě zasadil, nerozhodný, zda má jako poustevník prožít život na tomto malém kousku země, nepoznán a v modlitbách, anebo zda se má jako jiní lidé začít honit za dvěma lehkonohými přeludy, zvanými sláva a majetek.
Jak se tak jeho duch nerozhodně zmítal od jednoho přání k druhému, na strom, jejž Lyderich zasadil, usedl slavíček a zazpíval:
"Mezi posvátnými věcmi jsou dvě věci na světě svaté: otcův hrob a matčino stáří. Povinností, jíž se nutno nade všemi zhostit, je povinnost, jež káže dítěti zatlačit oči, které viděly otevírat se oči jeho."
Lyderich pochopil radu, kterou mu udílel slavík, uřízl mladý doubek, udělal si z něj poutničkou hůl a neprodleně se vydal na cestu, jist si tím, že všude najde kořínky, aby ukojil hlad, a pramen, aby uhasil žízeň.
Lyderich šel tři dny, a konce lesa nedošel; ráno čtvrtého dne však zaslechl rány kladivem a vydal se po zvuku. Brzy mu přišel na pomoc nový průvodce, dým, stoupající nad stromy. Lyderich přidal do kroku a v mžiku se ocitl před obrovskou kovárnou, v níž se jako v pekle míhalo tucet kovářů poslouchajících příkazy muže, který vypadal jako jejich mistr. Nade dveřmi kovárny visel vývěsní štít se slovy:
MISTR MIMER, ZBROJÍŘ.
Lyderich chvíli vyčkával schován za stromem: poprvé se dostal do styku s lidmi a byl nedůvěřivý jako mladý daněk. Ze svého úkrytu viděl přijíždět na koni mladého rytíře v plné zbroji, ale bez meče. Když rytíř dospěl ke vratům mistra Mimera, sesedl z koně, hodil uzdu do rukou panoše a vešel do kovárny. Mistr Mimer pak otevřel skříň a ukázal rytíři nádherný meč: rytíř jej zaplatil zlatými mincemi, pak znovu sedl na koně, vyrazil opět na cestu a zmizel Lyderichovi z očí. Jakmile náš hrdina meč spatřil, ihned zatoužil mít podobný.

III.

Lyderich neměl peníze, aby si koupil meč, po jakém toužil, a tak se rozhodl, že si jej sám vyrobí, a zašel ke kovárně:
"Mistře," obrátil se k Mimerovi, "chtěl bych meč, jaký jsi právě prodal tomu rytíři, a protože nemám zlato ani stříbro, abych si jej koupil, musíš mi dovolit, abych si jej vykoval sám v tvé kovárně a tvými kladivy. Budu na něm pracovat dvě hodiny denně a zbytek mého času bude patřit tobě. Výměnou za tento čas mi dáš železnou tyč; vše ostatní už je má věc."
Při vyslovení té podivné žádosti a při spatření toho holobrádka se tovaryši dali do smíchu a mistr Mimer ucedil přes rameno:

"Tvůj návrh přijímám, ale napřed musím vědět, jestli vůbec uzvedneš kladivo."
Lyderich se usmál, vešel do kovárny, popadl nejtěžší palici, roztočil ji v jedné ruce nad hlavou, jako by to udělalo dítě s dřevěnou paličkou, a udeřil jí do kovadliny tak prudce, že se zabořila na půl stopy do země. Než se mistr Mimer a jeho tovaryši vzpamatovali z úžasu, uhodil ještě třikrát s neměnnou silou a týmž výsledkem, takže kovadlinu nebylo téměř vidět.
"Teď už, mistře Mimere, věříš," pokračoval Lyderich a odložil palici, "že jsem hoden být tvým učněm?"
Mistr Mimer byl ohromen: přistoupil ke kovadlině a nemohl uvěřit svým očím, pokoušel se ji vydobýt ze země, a když viděl, že to nesvede, přikázal tovaryšům, aby mu pomohli.
Tovaryši se okamžitě pustili do díla, ale veškerá jejich snaha byla marná, a tak se odebrali pro páky, provazy a svislý naviják, ale ani naviják, ani provazy, ani páky s ní nedokázaly byť jen o kousíček pohnout. Ly-derichovi se těch nebohých lidí zželelo, když viděl, jak se pachtí, pokynul jim tedy, ať ustoupí, přikročil ke kovadlině a vytrhl ji stejně snadno, jako zahradník vytrhává ředkvičku.
Mistr Mimer se už dál nezdráhal takového tovaryše přijmout, hned odhadl, nakolik mu může být prospěšný, a tak řekl bez meškání, že podmínky, které mu Lyderich nabídl, přijímá. Obával se totiž, aby mládenec nezalitoval, že stanovil podmínky tak mírné, a ne-navrhl jiné. Ale jak víme, co Lyderich řekl, to také platilo, a tak se hned ubytoval u mistra Mimera jako třináctý tovaryš.
Všechno šlo jako na drátku: Lyderich si vybral vhodnou železnou tyč, a i když věrně plnil povinnosti, na nichž se s mistrem Mimerem dohodl, díky oněm dvěma hodinám, které si každý den vyhrazoval pro sebe, bez výuky, bez učení, jen tím, že napodoboval, co viděl dělat, dokázal si za šest týdnů ukovat ten nejkrásnější a nejmohutnější meč, jaký kdy vzešel z dílny mistra Mimera. Dlouhý byl téměř pět stop; jílec a čepel byly vykovány z jednoho kusu, čepel byla tak mocně kalená, že přesekla i železo, tak jako jiná dokázala přetnout stromek, a rukojeť byla tak jemně vypracovaná, až byste řekli, že ani není dílem člověka, ale dílem strážných duchů.
Lyderich mu dal jméno Balmung.
Když spatřil krásný meč mistr Mimer, posedla ho žárlivost, domníval se totiž, že by ho Lyderich, když je tak zručný a silný, mohl vyhodit ze sedla, kdyby se usadil v kraji, a kdyby rytíři viděli, co vychází z rukou jeho tovaryše, nechtěli by už to, co vyrábí sám mistr. Lyderich ho však jako z udělání požádal, aby u něho mohl zůstat ještě tři měsíce, aby si zhotovil další zbroj. Mimer se sice stavěl, že na podmínky spojené s prodloužením učebního poměru přistupuje, nicméně hledal prostředky, jak se Lydericha zbavit.
Právě v tu chvíli k mistrovi přistoupil jeho první tovaryš jménem Hagen, který se obával, že ho nově příchozí připraví o místo.
"Mistře," pravil, "nevím, co zamýšlíte, ale pošlete Lydericha pálit uhlí do Černého lesa, a tam ho jistojistě sežere drak."
Tou dobou opravdu přebýval v Černém lese obludný drak a hrubě mnoho lidí už sežral, takže se nikdo neodvažoval lesem projít. O tom všem ale Lyderich nevěděl, vždyť nikdy neopustil jeskyni hodného poustevníka.
Mimerovi se rada zamlouvala a řekl Lyderichovi:
"Chlapče, začíná nám docházet uhlí, bylo by dobré, kdybys zašel do Černého lesa a obnovil naše zásoby."
"Dobrá, mistře," prohlásil Lyderich, "zítra tam zajdu."
Večer sek Lyderichovi přitočil Hagen a poradil mu, ať jde pálit uhlí na místo zvané Plačící skála, tam že najde nejkrásnější duby a nejsilnější buky: Hagen mu označil místo, kde se zpravidla zdržoval drak. Lehkověrný Lyderich si nechal Hagenem popsat cestu a rozhodl se, že zítra půjde pálit uhlí na udané místo.
Nazítří, když už byl na odchodu, vešel do jeho podkrovní komůrky nejmladší z tovaryšů: byl to hezký hoch s kulatou, veselou tváří, dlouhými plavými vlasy a krásnýma modrýma očima, jmenoval se Peters a byl tak dobrý, jako byli ostatní tovaryši zlí. Jako nejmladší si od svých druhů hodně vytrpěl, než přišel do kovárny Lyderich; od té doby byl Lyderich jeho ochráncem a nikdo se mu už neodvážil říci křivého slova.
Peters přišel Lydericha varovat, ať do toho lesa nechodí, že se tam skrývá drak. Lyderich se jen zasmál, poděkoval sice Petersovi za dobrý úmysl, ale přípravy na cestu nepřerušil. Vzal si však s sebou do lesa Bal-mung, který by byl jinak jistojistě nechal doma. Mistr Mimer zjišťoval, proč si s sebou bere meč, a Lyderich opáčil, že jím bude porážet duby a buky, ze kterých hodlá dělat uhlí. Nato se Lyderich ještě jednou přeptal Hagena na cestu k Plačící skále a zvesela se vydal na pochod.
Když došel na okraj Černého lesa, z obavy, aby se nezmýlil, poprosil jakéhosi vesničana, ať mu ukáže cestu k Plačící skále. Venkovan, v domnění, že Lyderich neví, jak je nebezpečné se k tomu místu přibližovat, mu řekl, že to bude určitě mýlka; v té skále je prý sluj, kde se usadil drak, který už pozřel přes tisíc lidí. Lyderich však odpověděl, že na tom místě bude pálit uhlí, protože tam prý rostou nejkrásnější duby a nejsilnější buky, a co se draka týče, ledva se ukáže, utne mu Balmungem hlavu.
Vesničan, přesvědčen, že Lyderich nemá všech pět pohromadě, ukázal mladíkovi cestu, pokřižoval se a horempádem vzal nohy na ramena.
Lyderich vešel do lesa a asi po hodině chůze směrem, kudy mu vesničan ukázal, poznal podle krásných dubů a silných buků, že se blíží k dračímu doupěti. Země tam byla ostatně natolik poseta lidskými kostrami, že ani nevěděl, kam stoupnout, aby na ně nešlápl. Po několika dalších krocích vskutku zpozoroval velkou skálu, u jejíhož úpatí byl otvor do jeskyně. Poněvadž skálu nepřetržitě smáčel pramen, který prosakoval její stěnou, Lyderich poznal Plačící skálu.
Jinoch měl za to, že by měl co nejrychleji splnit příkazy mistra Mimera. Jal si tedy vyhlížet místo, kde postaví milíř, a když je našel, začal Balmungem kácet okolní stromy tak náruživě, že jich měl za necelou čtvrhodinu na pořádnou hranici. Jakmile byla hotova, Lyderich ji zažehl.
Při prvních ranách, které se v lese rozlehly, se drak probudil a vystrčil ze sloje hlavu. Lyderich spatřil, jak na něho upírá planoucí oči, a pomyslel si, že bude muset ustát v práci, až na něho saň vyrazí. Jenomže netvor byl buď sytý, anebo

viděl, s kým má tu čest, a tak zůstal v klidu po celou dobu, co se Lyderich zaměstnával výstavbou svého milíře; jakmile však viděl vyšlehnout plameny, zasyčel tak divoce, že kdokoli jiný kromě našeho mladíka by byl hrůzou bez sebe.
Bylo to strašné, ale mládenec si z toho nic nedělal, a aby draka ještě víc poštval, sebral z hranice žhavé uhlíky a začal je metat netvorovi na hlavu.
Příšera, pro niž to byla přímá výzva, vylezla ze sluje, rozprostřela své dlouhé šupinaté tělo a mávajíc křídly, postupovala k Lyderichovi, který se napřed krátce pomodlil a vyšel jí na půl cesty vstříc. Strhl se lítý boj, během něhož drak řval tak hrozně, že zvěř v okruhu dvou mil opustila své brlohy a dala se na útěk: pouze slavík seděl po celou tu dobu na větévce nad Lyderichovou hlavou a nepřestával mladého muže povzbuzovat svým zpěvem. Konečně drak, několikrát zasažen ranami strašného Balmungu, začal bubnovat na ústup ke svému doupěti. Na bitevním poli po sobě zanechal obrovskou kalužkrve. Lyderich však popadl žhavé uhlíky ze své pece, pronásledoval ho ke sluji, vklouzl tam zá ním a po deseti minutách se objevil zpátky u vchodu. V ruce jako bájný Perseus třímal hlavu příšery.
Jakmile ho slavíček viděl přicházet jako vítěze, začal prozpěvovat:
"Sláva Lyderichovi, zbožnému mládenci, který důvěřoval víc Bohu než svým silám! Ať si svlékne oděv a vykoupá se v krvi netvora. Stane se nezranitelným."
Lyderich nemeškal a uposlechl slavíkovy rady: okamžitě ze sebe shodil to málo oděvu, co měl, a přistoupil k tratolišti krve, které tam zbylo po drakovi. Tu se mu na záda snesl lipový list a zachytil se tam, jak byla mladíkova kůže po tak tuhém boji zbrocená potem.
Lyderich se vyválel v krvi příšery a jeho tělo kromě místa, kam se mu snesl lipový list, rázem pokryly šupiny.
Jelikož uhlí už bylo hotové, Lyderich si ještě téhož večera naložil na záda ohromný pytel a s dračí hlavou v ruce se vydal ke kovárně mistra Mimera. Dorazil tam druhého dne ráno.
V kovárně zavládl velký úžas: nikdo nečekal, že Ly-dericha ještě kdy spatří. Když ho však viděli přicházet, každý se bez ohledu na své city tvářil přívětivě, zvláště pak Hagen, který nechtěl za nic na světě, aby ho mladý muž podezíral z toho, že na něho nalíčil past. Jeho mistr a on však Lyderichovi o to víc záviděli a hned přemýšleli, jakým novým nebezpečenstvím by ho mohli vystavit.

IV.

Lyderich jim k tomu nedopřál čas, neboť ještě téhož dne mistru Mimerovi oznámil, že měl pro sebe necelé dvě hodiny denně a výměnou za železnou tyč mu poskytoval celé týdny ze svého času, takže jsou vyrovnáni, a že on si tedy odnese svůj Balmung a vydá se do světa za dobrodružstvím, jako to dělají rytíři, kteří den co den chodili do kovárny nakupovat zbroj. Mi-mer mladíkovi namítl, že meč je málo k tomu, aby se mohl s podobným úmyslem vydat na cestu, že by potřeboval i kyrys, ale Lyderich mu odpověděl, že on žádný kyrys nepotřebuje, protože když zabil draka, vykoupal se v jeho krvi, a je tudíž nezranitelný, až na jedno místo, kde se mu zachytil lipový list.
Mistr Mimer a Hagen by se byli rádi dozvěděli, kde to místo je, ale neodvážili se na to Lydericha vyptávat z obavy, aby nepojal podezření. Rozžehnali se s ním s výrazem co nejsrdečnějšího přátelství jako Jidáš: na rtech polibek a v srdci zradu.
Lyderich všude hledal Peterse, aby se s ním rozloučil, ale nemohl ho najít.
Narazil na něj sto kroků od kovárny, kde na něho chlapec čekal, schovaný za stromem.
"Bratře," řekl hoch, který považoval Lydericha za sobě rovného, "máji druhové z kovárny mě nenávidí, protože tě mám rád; už se k nim neodvážím vrátit. Ty jsi silný a já slabý; vezmeš mě s sebou? Budeš mě chránit a já ti budu sloužit."
"Tak pojď," řekl Lyderich.
A chlapec a mladý muž se vydali vesele na cestu.
Tak šli dva týdny rovnou za nosem, ani nevěděli, kde jsou, jedli kořínky, pili vodu, spali u paty lesních stromů či na okraji cest s důvěrou v Boha, do jehož rukou odevzdali svůj osud.
K večeru čtrnáctého dne přišli do nádherného hustého lesa, kde se ozývalo štěkání psí smečky a zněly lovecké rohy.
Lyderich šel po zvuku, neboť miloval veškerou zábavu, jež mu připomínala válčení, a dospěl na rozcestí, kde spatřil obludného divočáka, který se vzpínal ve svém kališti a bojoval se psy. Vtom se jednou z alejí přiřítil bohatě oděný jezdec s kopím v ruce, jezdec tak zdatný, že všechny ostatní lovce předjel o dva dostřely luku. Ani nepočkal na svou družinu, udeřil na divočáka a odvážně ho zasáhl svou zbraní. Poraněný divočák se ještě více rozlítil, rázem si přestal všímat psů, kterým se předtím bránil, a vrhl se přímo proti novému protivníkovi, zajel jeho koni mezi přední nohy a páráky mu roztrhl břicho, až se vnitřnosti vyvalily na zem. Kůň ucítil to kruté poranění, vzepjal se bolestí a svalil se na svého pána.
Divočák naježil hřbet, zafrkal a vyrazil proti svému trýzniteli, Lyderich se však jedním skokem vrhl mezi zvíře a shozeného jezdce a jedinou ranou Balmungu probodl kňoura skrz naskrz. Pak hned přiskočil k tomu, komu právě zachránil život, a vytáhl ho zpod koně. Peters mezitím uťal kanci hlavu a podal ji Lyderichovi, který ji složil lovci k nohám jako někomu, komu právem náleží.
To už dorazil i zbytek družiny, všichni okamžitě se-skákali z koní a o překot se vznešeného lovce vyptávali, není-li zraněn; ten však místo odpovědi představil okolo stojícím pánům Lydericha těmito slovy:
"Ať ti, kdo mají potěšení vidět mě zdravého, poděkují tomuto mladému muži, neboť jemu vděčím za svůj život."
Lovci hned Lydericha obstoupili a neskrblili chválou. Lyderich tomu nechával volný průběh a jen zíral, že mu tak blahopřejí k něčemu, co jemu připadalo jako zcela prosté a přirozené. Když blahopřání nebrala konce, až Lyderich měl ty lidi za blázny, zeptal se, v které zemi je a kdo je ten člověk, jemuž zachránil život.
Dvořané odpověděli, že je v Brainském lese a ten, komu zachránil život, že je král Dagobert.
Lyderich, který znal z doslechu moudrost a odvahu tohoto panovníka, jehož jméno v teutonské řeči znamená blyštivý

meč, předstoupil pokorně před panovníka, poklekl na jedno koleno a složil mu tak vybranou poklonu, že Dagobert, vida, že má co činit s mladíkem vznešenějšího stavu, než o tom svědčil jeho oděv, Lydericha neprodleně zvedl a začal se ho sám vyptávat, kdo je a odkud přichází.
"Bohužel vám, sire," řekl Lyderich, "na první z otázek nemohu odpovědět. Přicházím z Nelítostného lesa, který leží poblíž hradu knížete z Bucku, a jen jsem se na šest týdnů zastavil v kovárně mistra Mimera, abych si vykoval tento meč. Co se mého původu týče, o tom nic nevím ani já sám; poblíž studánky Le Saulx mě v houští našel ctihodný a dobrý poustevník, který mě vychoval, a jehož osobu, když žil, ani hrob, když zemřel, bych nikdy neopustil, nebýt slavíka, který mi řekl, že první povinností dítěte je hledat a poznat svou matku. A tak jsem se vydal na cestu, odevzdán do vůle Boha, který řídil mé kroky. Bůh zvolil dobrou cestu, když mě sem dovedl právě včas, abych mohl zachránit život největšímu křesťanskému králi."
"Ano, máš pravdu, synu, přivedl tě sem sám Bůh," odvětil král Dagobert, "neboť ti možná budu moci prozradit něco, co sám nevíš. Eligie," pokračoval král obraceje se k ctihodnému biskupu z Noyonu, který byl zároveň jeho zlatníkem, pokladníkem a ministrem, "jak jste naložil s listem, který jsme dostali dnes ráno od našeho leníka, vznešené kněžny z Dijonu, paní Ermengardy ze Salwartu, na jejíž knížectví jsme uvalili poručenskou správu v domnění, že nežije, a která je zatím vězněna u knížete z Bucku?"
"Tady je, sire," řekl Eligius.
Byl to dopis, který se kněžně z Dijonu konečně podařilo doručit králi jedním ze zbrojnošů knížete z Bucku, jejž uplatila prstenem v hodnotě dobrých šesti tisíc tourských livrů.
Král vzal dopis a přečetl jej.
Bylo v něm do nejmenších podrobností vypsáno, jak ji a jejího manžela přepadli v Nelítostném lese kníže z Bucku a jeho lidé; pak vyprávěla, jak se i s dítětem svezla z koně, jak dítě - byl to chlapeček - odložila v houští poblíž studánky stíněné vrbami a jak je tam konečně ponechala v naději, že Bůh bude nad ním bdít, aby dohonila raněného manžela, který následující noci zemřel. Od té doby byla zajatkyní knížete z Bucku a odmítala zaplatit jakékoli výkupné týkající se dijonského knížectví, neboť je měla za údělné panství svého syna.
Pročež krále Dagoberta snažně prosila, ne aby ji přišel osvobodit, neboť nechce zatahovat svého len-ního pána do války s vazalem tak mocným, jako je kníže z Bucku, ale aby dal vyhledat jejího syna, kterému teď bude osmnáct let, a předal mu dijónské knížectví, jež zdědil po otci.
Doufala, že chlapce poznají podle růžence, který mu uvázala kolem krku; je na něm zavěšen medailo-nek s podobiznou Panny Marie.
Po celou dobu četby Lyderich naslouchal se sepjatýma rukama a slzami v očích; když však král dočetl poslední odstavec, vyrazil ze sebe výkřik radosti, rozhalil šat a ukázal králi medailonek a růženec.
Král Dagobert chtěl nejprve udělat ze Salwartovy vraždy a Ermengardina uvěznění knížetem z Bucku spor lenního pána s vazalem, Lyderich se mu však vrhl k nohám a dožadoval se práva pomstít otce tak naléhavě, že mu král byl nucen vyhovět a dal Lyderi-chovi svolení, aby Phinarda vyzval na souboj. Pokud Phinard vyzvání přijme, on sám Lydericha vyzbrojí jako rytíře a už předem se mu hlásí za svědka. Nato Dagobert nakázal, ať se nablízku zdržuje královský posel, který pojede vyzvat knížete z Bucku, aby skládal účty ze svých provinění. Lyderich však i tentokrát namítl, že když jde o soukromou věc, jeho vyzývací dopis by měl doručit také jeho posel. Dagobert uznal jeho vývody a ponechal Lyderichovi volnost, aby si zvolil posla, sám si jenom vzal na starost přidělit mu družinu hodnou knížete. Lyderich si vybral Peterse. Ačkoli chlapci bylo teprve čtrnáct let,Ly-derich věděl, jaké přátelství k němu chová, takže mu důvěřoval více než komukoli jinému na světě.
Peters projel v doprovodu šesti korouhevníků a dvaceti zbrojnošů celou Pikardii, vtáhl do Flander a dojel až k Phinardovu hradu, který se tyčil v místech, kde je dnes Phinský most v městě lilie, jež tenkrát ještě nestálo. Když dospěl k bráně, zastavil se svou družinou a zadul na roh. Ze strážní vížky hned vyšla hlídka, a co prý si přeje. Peters zbrojnoši odpověděl, se služebnictvem že on nejedná, jen s pánem, a ať pro něho dojde. Odpověď to byla sice povýšená, ale podle družiny mluvčího se dalo snadno usuzovat, že posel má právo tak mluvit, a zbrojnoš se tedy odebral vyrozumět knížete z Bucku.
Ten právě obědval a poslův příchod ho rozladil, nerad se dával rušit při jídle a přísně trestal ty, kdo se opovážili jeho příkazy porušovat. Hned kázal strážím, ať se vojáka chopí a zmrskají ho pruty, když zbrojnoš ponížen prohlásil, že si dovolil vejít jen proto, že toho, kdo jej posílá, doprovázejí korouhevníci ve službách íránského krále, jak možno poznat podle bezpočtu liliových květů, jimiž je jejich plášť poset. Při těchto slovech kníže z Bucku hbitě povstal, a jelikož franský král byl jeho lenním pánem, a on znal jeho moudrost i odvahu, za nic na světě se s ním nechtěl znesvářit. Šel se tedy na hradby přesvědčit, že voják mluví pravdu a že se nedal zmýlit nějakým klamným zdáním. Při prvním pohledu na oddíl, který zarazil před hradní branou, se však podobně jako strážný přesvědčil, že družina přichází od krále Da-goberta. Okamžitě vydal rozkaz spustit padací most, aby s veškerou poctou, která mu náleží, přijal toho, kdo přichází jménem jeho pána; Peters však jeho rozkaz zaslechl a zvedl ruku na znamení, že hodlá promluvit. Všichni mu naslouchali.
"Kníže z Bucku," prohlásil Peters, "nadarmo necháváš zvednout mříž a spustit most, já do tvého hradu nevkročím, protože je to hrad zrádce a vraha. Vyslechni tedy, zde a přede všemi, co ti chci říct. Přicházím ti jménem tvého lenního pána, převelikého a předobrého, vysoce urozeného krále Dagoberta sdělit, že tě vyzývá, abys do měsíce odpověděl před shromážděním pairů z celého království na obvinění, jež proti tobě vznáší můj pán a velitel, velmožný a udatný pán Lyderich, kníže z Dijonu, syn vysoce urozeného knížete Salwarta a přectnostné paní Ermengardy. Je to za prvé obvinění z vraždy jeho otce, jehož jsi zrádně zavraždil v Nelítostném lese, a za -druhé obvinění z toho, že po osmnáct let protiprávně a krutě vězníš jeho matku, takže bude nejlepší, když přijmeš vyzvání, které ti pod záštitou krále můj pán Lyderich činí, vyzvání k boji na život a na smrt, pěšky nebo na koni, s kopím, mečem či dýkou. A na znamení výzvy je

zde rukavice, kterou mě můj pán pověřil přibít na bránu tvého hradu."
To řka, popojel s koněm k bráně a učinil, co právě řekl, přibodl na ni rukavici dýkou.
Jakkoli opovážlivé bylo takové vyzvání, kníže z Bucku, který za určitých okolností dokázal být trpělivý jako poustevník, vyslechl se zdánlivým klidem Petersovu řeč od začátku až do konce a pak se nechal slyšet:
"Dobrá, vrať se ke králi, mému pánu a veliteli, a ujisti ho, že já jsem se žádné věrolomnosti ani zrady nedopustil. Kníže Salwart padl v boji a ne ranou ze zálohy. Jinak přijímám výzvu toho, kdo mě obviňuje, a výsledek boje doufám ukáže, na čí straně je právo a pravda. Pokud jde o kněžnu Ermengardu, pro niž ten, kdo tě poslal, požaduje svobodu, vyřiď mu, že navrhuji urovnat náš spor přímo zde na místě, aby pak nemusel jezdit příliš daleko, aby ji osvobodil, jestliže bude mít navrch, jak se pošetile domnívá. A teď, pakliže chceš vejít do hradu, budeš přijat a pohoštěn, jak má být vazalem pohoštěn vyslanec jeho panovníka."
Peters však, místo aby pozvání přijal, jen zavrtěl hlavou, zadul do svého rohu na odchodnou a odcvá-lal s celou družinou ohlásit králi Dagobertovi a knížeti Lyderichovi Phinardovu odpověď. Mladého muže nemohlo nic více potěšit než Phi-nardova odpověď; ne proto, že se kníže z Bucku domníval, že je v právu, ale proto, že spoléhal na svou sílu.
Požádal tedy Dagoberta, aby uspíšil jeho přípravy na cestu, jak jen to půjde; nemá stání, aby už matku osvobodil.
Kníže z Bucku, který až do té doby nevěděl, že je nějaký dědic Salwartova jména, dal Ermengardu předvést a ptal se jí, co to má znamenat, že ho jistý Ly-derich, který se vydává za jejího syna, přišel vyzvat pod záštitou íránského krále na souboj. Tu Ermen-garda namísto odpovědi padla na kolena a děkovala Bohu s výrazem takového vděku, že Phinard už neměl sebemenších pochyb o tom, že posel mluvil pravdu. Zeptal se kněžny, jak to přijde, že se mu nikdy o synovi nezmínila, a Ermengarda odpověděla, že se bála, aby se ho nezmocnil a nedal ho usmrtit, ale teď, když je pod ochranou panovníka tak mocného, jako je král Franků, nemá se už čeho obávat a všechno mu řekne. A také mu hned vypověděla, jak se to všechno seběhlo. Nato se Phinard otázal, kolik je synovi let. Ermengarda odpověděla, že mu teď bude osmnáct či devatenáct roků, a Phinard se dal do smíchu; připadlo mu zvláštní, že s ním má bojovat dítě, s ním, který je na vrcholu mužné síly a umí tak zacházet s každým druhem zbraně, že se na sto mil kolem nenajde muž, který by se s ním chtěl měřit. V naprostém klidu tedy vyčkával protivníkova příjezdu, přesvědčen, že si s ním lehce poradí. Byl o tom přesvědčen i ve chvíli, kdy mu jednou zrána hlídka oznamovala, že zpozorovala početný oddíl jezdců směřujících ke hradu. Phinard neprodleně vystoupil na věž, a když po chvíli zjistil, že je to franský král a jeho dvůr, nechal otevřít bránu a vytáhl mu s celou posádkou v ústrety, avšak s hlavou nepokrytou a beze zbraně, jak se slušelo na vazala, blížil-li se jeho pán.
Po králově pravici jel Lyderich na nádherném koni, jehož mu panovník daroval a jehož sametové čabraky se zlatými třásněmi splývaly až k zemi. Po levici měl král ctihodného biskupa z Noyonu, bez něhož se ani na okamžik neobešel a s nímž se o všem radil.
Phinard vrhl na Lydericha rychlý, ale pátravý pohled, a když viděl, jak je chlapec mladý, jen to posílilo jeho sebejistotu; pak pozval jezdce do hradu. Dago-bert však odpověděl, že dokud na něm lpí nařčení z vraždy a z porušení lenní povinnosti, nemůže do jeho hradu vstoupit, dokud Phinard ze sebe vinu ne-smyje.
Phinard pak opakoval, co už jednou řekl: že Sal-wart přišel o život v boji, a ne nějakou ranou ze zálohy, a že Ermengarda zůstala v zajetí v důsledku střetu zájmů, když mu nechtěla vydat některé části dijon-ského panství, na které si on, Phinard, činil nárok. Lyderich nemohl strpět, aby před ním někdo pronesl tak nehoráznou lež.
"Sire," řekl obraceje se ke králi, "ten muž v hrdlo lže, ostatně přijel jsem s dovolením Vaší Milosti ne proto, abych poslouchal jeho vývody, ale abych s ním zkřížil meč; nechť tedy Vaše Milost laskavě přikáže, aby neprodleně započaly přípravy k boji, neboť má matka je vězněna osmnáct let a očekává okamžik, až znovu spatří svého syna."
"Slyšíte?" řekl král ke knížeti z Bucku.
"Ano, sire," odpověděl Phinard, "a stejně tak hořím netrpělivostí jako ten, kdo mne obviňuje. Závěr boje pro mne bude doufám lichotivější než jeho začátek."
"Připravte okamžitě kolbiště," nakázal král, "a ať oba borci zpytují svědomí, Boží soud se odbude zítra ráno, a běda tomu, koho Pán povolá k výslechu a on nebude s to mu odpovídat!"
Phinard se uklonil a vrátil se do svého hradu. Král Dagobert dal přímo na místě, kde stáli, rozbít stanový tábor, a prostor mezi královským tábořištěm a knížecí pevností byl určen za kolbiště.

V.

Lyderich strávil zbytek dne na modlitbách; když se rozednívalo, vyzpovídal se biskupovi z Noyonu a přijal od něho rozhřešení.
Zato kníže z Bucku se zachoval úplně jinak. Jak se zcela uklidnil při spatření mladého muže, proti němuž má bojovat, nezbyl v něm ani stín obavy, a jakkoli nespravedlivá byla jeho věc, spoléhal se, že mu pa- že při podobné příležitosti službu nevypoví. Místo aby strávil noc na modlitbách a v nábožném rozjímání, jak by měl činit, poručil si bohatou večeři, aby pohostil všechny své důstojníky, a z fanfaronství pozval i kněžnu Ermengardu, že prý jí vyhradil u stolu místo proti sobě.
Kněžna Ermengarda Phinardovi vzkázala, že jediný stůl, k němuž by se měla za podobných okolností přiblížit, je stůl Páně. A posel Phinardovi hlásil, že Ermengardu skutečně zastihl klečet v kapli.
Phinard se svými důstojníky zvesela zasedl ke stolu a hraběnčino místo nechal volné, aby je mohla zaujmout, změní-li názor; posadil se pak naproti a sám si nalil. Tím dal pokyn k zahájení hodokvasu a předal svým spolustolovníkům džbán plný vína.
Večeře se protáhla dlouho do noci za bujarého zpěvu, klení a výbuchů smíchu, zatímco zvony smutně odbíjely hodiny, jež do nenávratna unášel čas a jichž měl Phinard využít zcela jinak.

Jakmile začala odzvánět půlnoc, svit lampy pobledl a ze zbrojnice, jejíž vzdálenější konec sousedil s kaplí, sem dolehl zvuk dunivých kroků. Nikdo ani nehlesl, jen se všichni ohlédli po směru, odkud hluk přicházel, a když zvon odbil podvanácté, dveře se otevřely a na prahu stanul rytíř.
Všem zatrnulo u srdce, protože rytíř byl z mramoru a každý v něm poznal sochu otce knížete z Bucku, která už třicet let spočívala nepohnutě na jeho hrobě.
Při tom pohledu všichni povstali, Phinarda nevyjímaje; snad jen byl o poznání bledší než ostatní, neboť věděl, že u nich v rodině tak otcové chodívají vyrozumět syny v předvečer jejich smrti.
Socha postupovala pomalým a toporným krokem, hledí své přilby zdvižené a mramorové oči upřené na Phinarda; pak usedla na prázdné místo proti němu.
Phinard hned přikázal číšníkovi, aby jeho otci naplnil číši, a stolníkovi, aby mu prostřel: ani jeden, ani druhý se však neodvážili ke kamennému hostu přiblížit. Phinard vstal, naplnil otci číši nejlepším vínem, jaké se o večeři podávalo, a vložil na svůj talíř plátek masa, odříznutý z nejlepšího kousku. Socha sledovala jeho počínání bez jediného hnutí, jen natáčela hlavu na tuhém krku. Ruce však měla nadále složeny na prsou, nepila ani nejedla; pouze když Phinard znovu usedl na své místo, zdálo se mu, že zpod mramorových víček sochy skanuly dvě velké slzy. Phinard byl totiž poslední svého rodu a socha, ačkoli byla celá z mramoru, uronila slzy nad tím, že rod vymře způsobem tak osudným a potupným. Slzy skanuly po tvářích starého knížete na kníry a z nich na stůl. Oči sochy rázem oschly, zvedla se a pokynula hlavou Phinardovi, aby ji následoval.
Phinard uchopil do jedné z železných rukavic zavěšených na zdi zapálenou jedlovou louč a vydal se za sochou. Ostatní hodovníci zůstali bez hnutí na svých místech, jako by byli sami zkameněli.
Socha, stále následována knížetem, zamířila do zbrojnice, ale místo aby jí prošla až na konec, jak by musela udělat, aby se dostala do kaple, zabočila do postranních dveří a vyšla na nádvoří. Tam se ohlédla, aby zjistila, jestli ji Phinard pořád následuje, a když viděla, že jde za ní, pokračovala v cestě, přešla nádvoří, vstoupila do uzavřeného dvora, kam skládali všemožnou suť, a stanula u čerstvě vykopaného hrobu.
Phinard zašel ten večer na tento dvůr a nic neobyčejného tam nepozoroval; jáma byla tedy vyhloubena v době, kdy večeřel. Phinard se rozhlédl a nikoho neviděl až na sochu, která se opět svým těžkým a toporným krokem vydala na cestu.
Tentokrát mířila k podzemní kapli, kde byl její vlastní hrob. Phinard šel pořád za nijako přitahován nějakou nadpřirozenou silou.
Dveře se před kamenným přízrakem samy otevřely a Phinard, pátraje zrakem pod klenbou, viděl, že socha, kterou následoval, na hrobě chybí. Jenom mramorový lev, který ležel u jejích nohou na znamení toho, že vznešený kníže, jehož tělo střežil, padl na bitevním poli, napjal přední tlapy a posadil se. Pak otočil hlavu ke dveřím, jako kdyby čekal na příchod svého pána. Vtom socha vystoupila na náhrobek, uložila se na totéž místo, kde spala už třicet let, lev znovu ulehl u jejích nohou a vše opět obestřelo ticho a nehybnost smrti.
Phinard byl mužem železných nervů, kterého démon svedl z cesty, po níž se ubírali jeho předkové, avšak i když se stal zločincem, nikterak neztratil na rozhodnosti a na síle. Chtěl se tedy přesvědčit, že se nestal obětí nějakého přeludu, a přistoupil k náhrobku: kámen se už opět spojil s kamenem, jako kdyby se nikdy nerozdělily. Otočil hlavu směrem k hrobu své matky, jejíž socha obvykle ležela jako socha otcova, až na to, že u nohou místo lva na znamení odvahy měla psa na znamení věrnosti. Matčina socha zázračně změnila polohu: klečela a modlila se.
Od této chvíle už Phinard nepochyboval o tom, že to vše je Boží výstraha: kamenný přízrak mu přišel oznámit, jak bylo zvykem, že se blíží jeho poslední den. Hrob, na nějž socha ukázala, vyhloubený v nevy-svěcené půdě, byl hrob pro člověka, který pozbyl svou čest, a on v něm bude muset spát až do Soudného dne. A matka, již zastihl, jak se modlí na svém hrobě, prosila Pána, aby místo těla ve svém milosrdenství spasil alespoň duši jejího syna.
To vše Phinard pochopil tak jasně, jako kdyby to viděl napsáno ohnivým písmem. Zadumán se pak vrátil do hodovní síně. Síň byla prázdná, protože každý si hned šel po svých. Phinard začal svolávat svou čeleď, ale teprve na třetí výzvu se jako jediný dostavil starý služebník, který z vlastní zkušenosti věděl, jak nebezpečné je nechat pána čekat.
"Můj milý Niklausi," řekl kníže přívětivě, "dojdi mi pro kaplana."
Starý sluha sledoval Phinarda se známkami nejhlubšího údivu. Kníže zopakoval svou žádost.
"Ale pane," odpověděl Niklaus, "dobře víte, že kaplan je už patnáct let po smrti a že od té doby vás nikdy nenapadlo ho nahradit." "To je pravda," odvětil Phinard s povzdechem, "zapomněl jsem... Tak zajdi do tábora krále Franků, mého pána a velitele, a snažně popros biskupa z Noyo-nu, aby přišel vyslechnout zpověď bídného hříšníka."
Starý sluha beze slov uposlechl, a biskup šel s ním, ani se neptal, kdo je ten člověk, který se dovolává jeho úřadu.
Nazítří za svítání bylo kolbiště připraveno, král Da-gobert, doprovázen celým svým rytířstvem, vystoupil na pódium, které pro něho uchystali. Lyderich byl ve svém stanu, kam mu král poslal nádhernou zbroj, vykovanou a posvěcenou samým biskupem z Noyonu. Lyderich si vyzkoušel různé její součásti, ale necítil se v tom všem železe dobře, a protože byla zbytečná, neboť byl nezranitelný až na místo, kam se mu snesl lipový list, poslal ji králi zpět s odůvodněním, že nemá ve zvyku bojovat takto obrněn.
Odbilo šest, to byla hodina určená pro souboj, a všechny nesmírně udivilo, že se dosud neobjevil kníže z Bucku, který měl obsadit stan proti Lyderichovi, ale král, který předpokládal, že se Phinard zdržuje v plné zbroji za hradbami, dal povel, jako kdyby byl přítomen, a trouba čtyřikrát zazněla, nesouc do všech čtyř světových stran Lyderichovu výzvu.
Král se nemýlil: sotva dozněla poslední bojová výzva, brány hradu se otevřely a objevil se Phinard, ne však na svém bitevním koni a s bojovým kopím v ruce, ale pěšky, tělo oděné pytlovinou, vlasy posypané popelem, bos a s provazem kajícníka kolem krku. Za ním jeli na dvou švarných koních kněžna z Di-jonu v plášti a s korunkou, a ctihodný biskup z Noyo-nu, oděný do biskupského roucha, a konečně za kněžnou a biskupem celá posádka, chráněna svými štíty, ale bez přilby a bez meče.

Podivný průvod tak vtáhl na kolbiště. Phinard vystoupil po schůdcích na pódium a poklekl před králem. Všichni ztichli, aby slyšeli, co řekne.
"Sire," začal Phinard, "u svých nohou vidíte velkého hříšníka, který zasluhoval smrt, dotkla se ho však milost a on teď naléhavě prosí Vaše Veličenstvo, aby mu udělilo život, aby mohl oplakávat své přečiny a získat Boží odpuštění. Vše, co proti mně řekl pan Lyde-rich, se zakládá na pravdě, prosím ho však, ať mi odpustí, jako už mi odpustila jeho vznešená matka, a přijme ode mne na usmířenou a jako odškodnění křivdy, které jsem se na něm dopustil, mé knížectví Buck a mé hrabství Harlebeke, neboť jsem přesvědčen, že bych je nemohl darovat ušlechtilejšímu a udatnějšímu muži, než je on."
"Kníže," odpověděl král, "jestliže vám odpustili ti, které jste utiskoval a věznil, pak nemám právo být přísnější než oni: dávám vám tedy milost. Pokud jde o vaši duši, na tu nemám žádné právo, to je věc jen mezi vámi a Bohem. Kníže z Dijonu," dodal král a obrátil se k Lyderichovi, "slyšel jste a odpustíte Phi-nardovi, jako já jsem mu odpustil?"
Lyderich však už byl v náruči své matky. Ermen-garda, když zpozorovala u vchodu do stanu toho krásného mladého muže, pudově vycítila, že je to její syn. Oba dva teď předstoupili před krále.
"Ano, sire," řekla Ermengarda, "a nejen že mu odpouštíme, ale naše srdce tak překypuje radostí, že snažně prosíme Vaše Veličenstvo, aby mu ponechalo titul a statky alespoň na dožití. Naše dijonské knížectví je dost vznešené a mocné, aby v případě potřeby mohl náš milovaný syn poskytnout Vašemu Veličenstvu účinnou pomoc."
Ale Phinard ani nečekal, až se panovník k tomuto bodu vysloví, položil králi k nohám klíče od svého hradu, řekl mu, že se ho jako ostatních svých statků tímto okamžikem zříká a že si vyhrazuje, dovolí-li to nový pán, jen šest stop země, kde je vyhlouben zázračný hrob, jemuž vděčí za své obrácení. Po těchto slovech, pronesených tak naléhavě, až každý viděl, že jeho rozhodnutí je neotřesitelné, pozdravil krále, vnořil se do lesa a zmizel všem z očí.
Téhož dne král přijal přímo na buckem hradě Ly-derichovu přísahu a hold za knížectví dijonské, knížectví buckské a hrabství harlebekské, a protože chtěl Lyderichovi přidat nějaký nový titul k těm, které už měl, jmenoval ho prvním flanderským lesmistrem.
Král se pak poveselil s celým dvorem na buckském hradě a vydal se na zpáteční cestu do Soissons, svého sídelního města.

VI.

První Lyderichovou starostí bylo objet s matkou veškerá svá panství, stará i nová, aby tam určili zmocněnce, kteří by za jeho nepřítomnosti zjednávali spravedlnost, jako kdyby byl stále přítomen. Po celé tři měsíce, co cesta trvala, šli z jedné oslavy do druhé, protože Ermengardu poddaní velice milovali a za její nepřítomnosti o ní matky vypravovaly dcerám a otcové synům a nebylo jediné neděle, aby se v kostele nemodlili za její návrat. Radost byla tedy veliká, když viděli, že jejich dlouhé modlitby byly vyslyšeny ve chvíli, kdy se toho nejméně nadali.
Po návratu na buckský hrad se Ermengarda syna zeptala, jestli mu na nedávné cestě nepadla do oka nějaká vznešená dívka, která by byla hodná jeho lásky. Lyderich však odpověděl, že ne a že na svých cestách, ani na dvoře krále Dagoberta, ani na vlastních panstvích doposud nepotkal ženu, kterou by mohl milovat. Tato odpověď způsobila té dobré paní trápení, neboť začínala stárnout a ráda by k sobě ještě přivinula vnoučata.
Ten večer Lyderich sešel do zahrady a zůstal tam déle než obvykle, protože matčina žádost ho přinutila k zamyšlení. A jak tak seděl na lavici s hlavou v dlaních, usedl mu na hlavu slavík a zazpíval:
"V daleké zemi je dívka nad sníh bělejší, nad ranní červánky svěžejší a čistší vod Sandhyského jezera, na jehož dně se rodí perly; doposud nikoho nemilovala, protože musí milovat jen toho, kdo získá velký poklad Nibelungů a přilbu, jež činí neviditelným. A ta mladá dívka, nad sníh bělejší, nad ranní červánky svěžejší a čistší vod Sandhyského jezera, na jehož dně se rodí perly, je krásná Kriemhilda, sestra Gunthera, krále Highlandu."
Nazítří Lyderich sdělil matce, že jediná žena, kterou je ochoten si vzít, je krásná Kriemhilda, sestra Gunthera, krále Highlandu. Ermengarda se zeptala, kdo ta krásná Kriemhilda je a kde království highlandské leží. Lyderich odpověděl, že neví, ale že se ještě téhož večera vydá je hledat.
A vskutku, ještě téhož večera předal správu statků matce, popadl svůj meč Balmung, vyšvihl se na koně, jehož mu daroval král Dagobert, a v doprovodu panoše Peterse se vydal hledat krásnou Kriemhildu.
Lyderich putoval několik set mil přes hory i doly, byl si však jist, že se nemýlí, neboť slavíček poletoval před ním a večer vždy usedal na strom, pod kterým hrabě ulehl, anebo na stěžeň bárky či lodě, když se zrovna plavil přes velké řeky či mořské úžiny.
Jednoho večera konečně doputoval do země, která mu připadala nádherná, a jako obvykle ulehl s Peter-sem pod strom; slavíček usedl nad nimi a koně se začali pást opodál.
Nazítří za úsvitu se ozval takový hluk, že se Lyderich probudil. Chtěl se podívat, co je příčinou toho rámusu, ale když se chtěl zvednout, zjistil, že to nejde: nejen tělo, ale ani paže, ruce, nohy a vlasy nemohl odpoutat od země. Vtom se kolem něho rozlehl bouřlivý smích a u ucha mu zazněl výhružný hlas:
"Kdo jsi? Co chceš? Kam jdeš?"
Lyderich se tak usilovně snažil otočit směrem, odkud hlas přicházel, že roztrhl pouta, která mu svírala hlavu, a mohl zahlédnout toho, kdo k němu takto promlouval. Byl to mužík dvě stopy vysoký, s dlouhou bílou bradou a zlatou korunkou na hlavě; v ruce držel zlatý bič se čtyřmi ocelovými řetězy a každý z nich byl na konci opatřen nebroušeným diamantem, jehož hrany byly ostřejší než břitva, takže když bičem práskl, přivodil naráz sedm zranění. Mládenec nepochyboval o tom, kdo je ten trpaslík, který ho oslovil, a tak odpověděl:
"Jsem Lyderich, první flanderský hrabě, chci získat poklad Nibelungů a přilbu, jež činí neviditelným, a hledám princeznu Kriemhildu, sestru Gunthera, krále Highlandu."
"Nuže," řekl bělobradý trpaslík, "tvá cesta je u konce, neboť jsi v zemi Nibelungů, jenomže místo abys získal jejich

poklad a přilbu, jež činí neviditelným, budeš až do konce života pracovat v sautenských dolech. Tvůj panoš se stane pasáčkem vepřů, tví dva koně budou roztáčet žernov v mé olejárně, tvůj slavík bude zpívat v Ideci pověšené na mém okně a princezna Kriemhilda, unavena čekáním na tebe, si vezme jiného. A abys nemohl pochybovat o pravdivosti toho, co ti tu říkám, pak věz, že jsem mocný Alberich, král Nibelungů." Na ta výhružná slova, jakým byly uši mladého hraběte dosud pramálo uvyklé, sebou Lyderich trhl tak mocně, že vyprostil pravou ruku z pout, která ji svírala, a zprudka popadl krále Albericha za vousy. Ten se však rozmáchl svým zlatým bičem a švihl jím flander-ského hraběte tak silně, že Lyderich kvůli bolesti stisk povolil, neboť ho jeden z diamantů udeřil právě do místa, kde nebyl nezranitelný. Král hned k sobě povolal celou svou armádu, ta udeřila na Lydericha ze všech stran všemi možnými zbraněmi, a z veškerých ran, které na něho jen pršely, hrabě nejvíce cítil údery biče, prudké a mocné jako údery cepu, jenž mlátí ve stodole obilí.
Lyderich viděl, že nemá času nazbyt, opět vyvinul nezměrné úsilí, podařilo mu vyprostit levou ruku a posadit se. V téže poloze mohl přehlédnout celou planinu, na čtvrt míle kolem posetou vojskem Nibelungů, jež čítalo dobře osm až deset tisíc mužů, jedni na koních a ozbrojeni sekerami a šavlemi, druzí pěší, s kopími a halapartnami. V jejich čele byl král Alberich, jemuž přivedli jeho válečného oře a on se naň snažil nasednout, protože usoudil, že případ je vážnější, než se zpočátku domníval. Skupina asi jednoho sta mužů nadto odváděla Peterse jako zajatce s oběma koňmi a jakýsi trpaslík, celý černý, který se ustavičně pitvořil, odcházel tanečním krokem a odnášel slavíka v kleci.
Ten pohled způsobil Lyderichovi více bolesti, než jakou mu mohlo způsobit vlastní nebezpečí. Rázem vyprostil stehna i nohy, postavil se, vytasil Balmung a vrhl se na ty, kdo unášeli Peterse, jeho koně a slavíka, a začal do nich rubat, jako kdyby měl co činit s obry, takže v okamžení létaly kolem ruce i hlavy tak hrubě, že každý pustil, co měl, a vzal nohy na ramena: zbýval jen mouřenín, který nechtěl slavíka pustit. Ly-derich ho však třemi kroky dohonil, uchopil ho v pase, vytrhl mu klec z rukou, a jelikož se mu trpaslík v prstech kroutil, vyrážel zuřivé výkřiky a snažil se ho kousnout, místo aby prosil o milost, mrštil jím o zem a rozšlápl ho patou jako škodlivý hmyz.
Neprodleně uvolnil Petersovi pouta, přeťal pouta i koním a slavíkovi otevřel klec, takže všichni byli opět na svobodě. Z vřavy kolem však Lyderich pochopil, že ještě není všemu konec, že teď jde naopak do tuhého. Když se otočil, skutečně viděl, že král vydal rozkaz k všeobecnému útoku: rozdělil svou armádu na tři sbory, dva sbory pěchoty a jeden jezdectva, a ty měly zaútočit čelem i z obou boků, zatímco od hor sem táhl celý pluk s úmyslem překvapit Lydericha zezadu.
Hrabě zauvažoval, nemá-li nasednout na koně a přehnat se přes všechny ty pidimužíky, ale při pomyšlení, že jeho kůň není nezranitelný jako on a že by mu byl spíš na obtíž než ku pomoci, udělal z Peterse a obou koní zadní voj s příkazem, aby se odsud ani nehnuli, a rozhodl se bojovat opěšalý. Slavík seděl na svém stromě a přenádherně zpíval, celý šťastný ze znovu nabyté svobody. Bitva započala. Lyderich, zepředu napaden králem a jeho jízdou, z obou stran tísněn pěchotou a zezadu ohrožován celým plukem, se oháněl Bal-mungem tak horlivě, že dokázal odrážet údery všech útočníků najednou. Bylo-li Nibelungů nepočítaně, flanderský hrabě naštěstí zase nevěděl, co je únava. Žnec by byl uondán, kdyby za celý den pokosil tolik klasů, kolik Lyderich za jedinou hodinu posekal vojska.
Pojednou si Lyderich uvědomil, že musí postupovat metodicky, zaměřil se tedy na levé křídlo a dočista je zničil, pak se obrátil na pravé a zahnal je na útěk, takže už měl co činit pouze s králem a jeho jezdectvem. Co se týče pluku, který na něho měl zaútočit odzadu, ten udržoval v uctivé vzdálenosti Peters, že se ani neodvážil přiblížit.
Lyderichovi tedy už jen zbývalo utkat se s králem a jeho jezdectvem, Alberich však na něho tak dotíral, že mu působil největší potíže. Ve svém malém tělíčku měl duši a sílu obra, takže Lyderich se neznepokojoval zbytkem jízdy a zabýval se výhradně králem, který úžasně hbitě uhýbal před ranami Balmungu a mrskal Lydericha svým zlatým bičem tak divoce, že každý jiný by od něj měl tělo na cáry. Konečně mladý hrabě jedinou ranou Balmungu uťal obě přední nohy panovníkova koně, ten klesl a strhl krále pod sebe. Lyderich okamžitě přiložil hrot Balmungu na královu hruď, skřet pustil svůj zlatý bič a hlasitě prosil o milost; jestli ho flanderský hrabě nechá naživu, tak prý mu vydá velký poklad Nibelungů i přilbu, jež činí neviditelným. Zbytek jízdy, když viděl, že král je poražen, se dal na útěk.
Lyderich zastrčil Balmung zpátky do pochvy, vytáhl krále Albericha zpod koně, svázal mu ruce jeho vlastním vousem, sebral zlatý bič a přikázal králi, ať jde před ním a dovede ho na místo, kde je ukryt velký poklad Nibelungů. Peters, oba koně a slavík Lyderi-cha následovali.
Asi po půlhodině chůze došli na místo tak sevřené skalami, až se zdálo, že dál už se ani jít nedá. Vtom Alberich řekl hraběti, aby se dotkl skály zlatým bičem, skála se okamžitě rozestoupila a vznikl dostatečně velký průchod, aby jím král, hrabě, Peters i oba koně mohli pohodlně projít. Slavík zůstal venku, příliš se bál, aby tento vchod nebyl vchodem do velké klece.
Flanderský hrabě a Alberich postupovali vpřed nádherným sloupořadím, neboť každý sloup byl z jaspisu, porfyru či lazuritu, do velké čtvercové síně, celé z malachitu, jež měla v každé stěně dvířka: každá z nich vedla do jedné komnaty plné drahého kamení a nazývala se podle toho, jaký poklad ukrývala: byla tu Perlová branka, Rubínová, Almandinová a Démantová. Alberich otevřel všechna čtyři dvířka a řekl hraběti, ať si vezme, co bude chtít.
Protože by bylo zapotřebí více než pěti set povozů, aby odvezl jen to, co tam bylo z drahých kamenů, Lyderich se spokojil s tím, že naplnil čtyři koše, které mu král přinesl, první perlami, druhý rubíny, třetí almandíny a čtvrtý démanty, a pověřil Peterse, aby koše naložil na koně; pak řekl králi Alberichovi, který na něho naléhal, ať si nabere víc, že mu to prozatím stačí; až dojdou, vrátí se pro další.
Pak se Alberich flanderského hraběte zeptal, jestli by mu laskavě nerozvázal ruce, když ho sem tak poslušně zavedl, a nevrátil mu jeho zlatý bič, že ho pak stejně věrně dovede do jeskyně s přilbou, jež činí neviditelným. Přilbu prý totiž hlídá obr jménem Taff-ner a že nevydá mu ji, uvidí-li ho odzbrojeného. Lyderich odpověděl, že jestli obr neuposlechne, on už ho k poslušnosti donutí, na to však Alberich opáčil, že obrovi stačí jen nasadit si přilbu na hlavu, aby zmizel, a potom že už ho ani jeden, ani druhý nedokáží najít. Toto zdůvodnění připadalo flanderskému hraběti natolik

věrohodné, že králi rozvázal ruce a vrátil mu jeho zlatý bič. Zdálo se, že tato známka důvěry trpaslíkovi velmi polichotila, a když s Lyderichem, Peter-sem a oběma koňmi vyšli ze skály plné pokladů, zamířil k jiné části nibelunského království, kde se zvedala skála tak tmavá, až by člověk soudil, že je ze železa. Zatímco šli, slavík poletoval ze stromu na strom a zpíval:
"Dej na sebe pozor, Lyderichu, dej si pozor! Zrada mívá oči gazelí a kůži hranostaje, a teprve když upadneš do léčky, ucítíš tygří drápy a hadí jazyk. Dej na sebe pozor, Lyderichu, dej si pozor!"
A Lyderich, aniž spustil z očí krále Nibelungů, pokynul slavíkovi hlavou, že ho slyšel, a pokračoval v cestě; v hloubi duše si však myslel, že slavík není zrovna srdnatý pták a že strach má velké oči.
Jak se blížili k černé hoře, cesta se stávala neschůd-nější, Alberich však kráčel vpředu, rozháněl se svým bičem a odstraňoval všechny překážky. Konečně došli na místo, kde cesta náhle zahýbala, a stáli před velkou slují.
V tu chvíli Alberich uskočil stranou a zvolal:
"Taffnere, ke mně!"
Dupl přitom o zem a zmizel v padacích dvířkách jako přízrak vracející se do svého hrobu.
Flanderský hrabě už hledal padací dvířka, aby ho mohl pronásledovat do útrob země, když zaslechl, že se k němu blíží těžké a dunivé kroky. Honem se obrátil po směru, odkud hluk přicházel, ale neviděl zhola nic, co by ho opravňovalo domnívat se, že má co činit s obrem Taffnerem, jenž se s ním přichází bít, na hlavě přilbu, která ho činí neviditelným. Vlastně stačil jen vytasit meč a pro všechny případy zaujmout obranné postavení, když tu se mu zdálo, že se mu na hlavu zřítila celá hora; to mu obr Taffner zasadil ránu kyjem.
Lyderich byl sice silný, ale protože takový útok nečekal, sklonil hlavu a klesl na kolena, hned se však zvedl a rozehnal se nazdařbůh Balmungem kolem sebe. Třebaže to vypadalo, jako že seká do prázdna, ucítil jistý odpor, a to ho vedlo k přesvědčení, že obra, který byl sice neviditelný, ne však nedotknutelný, zasáhl. Taffnerův bolestný řev a vzápětí druhá rána palicí mu byly důkazem, že se nemýlil; tentokrát ji ale čekal, a i když byl úder dobře veden, Lydericha na kolena nesrazil, a ten vzápětí odpověděl ranou meče, že by jí skálu rozťal. Zdálo se, že úder se neminul cíle, protože Taffner zařval podruhé a Lyderich několik vteřin marně očekával třetí útok.
Flanderský hrabě si už myslel, že se obra zbavil, že netvor utekl, když tu zpozoroval, že se na něho rychlostí blesku řítí balvan veliký jako dům: vyletěl ze sluje, jako kdyby byl vržen nějakým neviditelným katapultem. Za balvanem letěl druhý a třetí takovou rychlostí, že vyhnul-li se jednomu, nemohl se vyhnout druhého.
Lyderich pochopil, že je to obr, který změnil taktiku; ty dvě rány mu stačily, a tak chtěl útočit zdálky a nevystavovat se přitom nebezpečí, že utrží třetí. Hrabě se proto rozhodl, že použije lsti, a když viděl, že se na něho řítí ohromný balvan, místo aby se mu vyhnul, vrhl se vpřed, padl naznak, jako by ho ten úder srazil, a zůstal nehybně ležet jako mrtvý.
Peters vyrážel bolestné výkřiky, slavík smutně pískal a obr přiběhl tak rychle, že Lyderich cítil, jak se pod jeho kroky třese země, když se blížil: brzy Lyderich cítil, jak mu obr poklekl na prsa a snaží se mu dýkou protknout srdce. Tehdy si podle polohy kolena a ruky odvodil, jakou polohu Taffner zaujímá, a zasadil mu Balmungem ránu tak pevnou a jistou zároveň, že mu uťal hlavu těsně nad rameny.
Hlava se skutálela, a jak se kutálela, vyklouzla z přilby, takže v tutéž chvíli se hlava i trup staly viditelnými; hlava hryzala vzteky zem a bezhlavé, zakrvavené tělo se zvedalo a rozhazovalo rukama ve vzduchu, neboť smrt potřebovala jistý čas, než sestoupila od hlavy k srdci, až si konečně prorazila svou mrazivou cestu a tělo padlo jako staletý strom vyrvaný vichřicí z kořenů.
Lyderich přilbu okamžitě sebral, a když se ujistil, že Taffner je mrtev, pátral, kudy mu mohl Alberich uniknout, protože mu bylo zatěžko opustit zemi Nibelungů a nepomstít se za zradu jejich krále.
Vtom jeden z jeho koní udeřil kopytem o zem, otevřela se tajná dvířka, a Lyderich poznal, že je to právě ono místo, kudy král uprchl, a nepochyboval o tom, že schody, které se před ním objevily, ho dovedou do podzemní komnaty, kde se Alberich jistě cítí v bezpečí, a rozhodl se ho pronásledovat.
Peters, ještě celý rozechvělý z toho, jakému nebezpečenství byl jeho pán vystaven, se mu v tom všemožně snažil zabránit. Odvrátit Lydericha od jeho rozhodnutí však nebylo snadné, takže chudák panoš dosáhl jen toho, že si hrabě nasadil přilbu, jež činí neviditelným.
Flanderský hrabě, nadšený tím, že si hned vyzkouší, jakou čarovnou moc má přilba, svému panošovi za ten nápad poděkoval a souhlasil s tím, aby ho šel Peters hledat, jestliže se do hodiny nevrátí. Jakmile si nasadil přilbu, rázem byl pro Petersovy oči neviditelný a jal se sestupovat po podzemním schodišti. Už po prvních krocích Lyderich viděl, že se nemýlil a že je určitě v jednom z Alberichových paláců; stěny zářily drahými kameny a cesta byla vysypána zlatým prachem. Když prošel několika komnatami, prázdnými sice, dokonale však osvětlovanými alabastrovými lampičkami, jejichž knot se napájel vonným olejem, vešel do zahrady plné květin, jež mu připadala ozařována pravým sluncem. Když však zvedl hlavu, všiml si, že to, co považoval za oblohu, je dno jezera s vodou tak čistou a průzračnou, že sluneční paprsky, které jí pronikaly, měly dost sil k tomu, aby daly rozvít květům. Když se však podíval z větší blízkosti, zjistil, že květiny nejsou pravé, ale umělé, tak dovedně vypracované, že se nechal oklamat. Ostatně byly o to vzácnější, neboť lodyhy byly z korálů, listy ze smaragdů, a podle toho, zda měly napodobovat mečíky, tu-berózy či fialky, květy byly z rubínů, topasů a safírů.
Uprostřed té podivné zahrady se tyčil tak půvabný pavilon, že Lyderich si říkal, má-li kde krále najít, pak to bude jistojistě tam. Opatrně tedy postupoval vpřed a chráněn svou přilbou, stanul na prahu, aniž ho kdo viděl. Flanderský hrabě se nemýlil: král Alberich ležel na visutém lůžku mezi dvěma ženami, jedna ho houpala, zatímco druhá jej ovívala pávími pery; na diva-nu vedle byl odložen zlatý bič.
Hovor byl nadmíru zajímavý, Alberich právě oběma ženám líčil svá dobrodružství z toho dne. Vyprávěl, jak do země Nibelungů přibyl cizinec, a jak ho on, Alberich, oklamal, když ho přesvědčil, že mu vydá přilbu, jež činí neviditelným, a jak se propadl do země, místo aby svému slibu dostál, a přivolal na pomoc obra Taffnera, který ho už touto dobou

určitě sprovodil ze světa.
Lyderich neměl trpělivost něco takového dál poslouchat, popadl krále za vousy a strhl ho z lůžka:
"Bídný trpaslíku," pohrozil mu, "zaplatíš za veškerou svou zradu."
Nato mu svázal ruce za zády, odpojil lustr, který visel uprostřed pavilonu, udělal uzel na králově vousu a pověsil ho na zlatý háček.
"A teď," dodal, "tam zůstaneš, dokud tvá brada ne-povyroste natolik, že se dotkneš nohama země."
Trpaslík se kroutil jako štika na háčku, škemral o milost a přísahal, že tentokrát vzdá Lyderichovi hold a uzná ho za svého lenního pána, jestli ho laskavě odváže. Lyderich ho však nechal křičet a sníjet se a vstrčil si obě ženy, které chtěl darovat princezně Kriem-hildě, jednu do levé, druhou do pravé kapsy. Pak popadl zlatý bič, jímž se otevíral poklad Nibelungů, na okamžik sňal přilbu, aby král nepochyboval, že je to on, s kým má tu čest, cestou přes zahradu si utrhl tu nejkrásnější růži, již mohl najít, a vystoupil po schodech zpátky nahoru. Narazil tam na Peterse, který mu spěchal naproti, a vydal se na cestu do země highland-ské, následován svým panošem a oběma koňmi. Před ním poletoval slavík a ustavičně zpíval, jako by tak dával najevo radost, že se vše v dobré obrátilo.

VII.

Lyderich tak putoval celý týden, slavík vepředu, Pe-ters vzadu, a rozprávěl s oběma ženami krále Alberi-cha, kterým se více zamlouvala Boží nebesa se sluncem ve dne a hvězdami v noci a Boží země s voňavými bylinami než jejich křišťálové nebe, jež bylo jednotvárné a chladné, a než jejich diamantové květiny, z nichž ta nejkrásnější a nejbohatší neměla vůni se-beskromnější violky choulící se v trávě. Každičkého rána a večera, když na východě vycházelo slunce a na západě zapadalo, děkovaly Lyderichovi, že je vyrval z jejich vězení, které jim žárlivost jejich pána nedovolovala nikdy opustit, a kde trávily čas tím, že střídavě houpaly na visutém lůžku a ovívaly pávími pery strašlivého skřeta, který se jim hnusil.
Po týdnu dorazili na mořský břeh, za tři další dny se přes moře přeplavili a za svítání dne čtvrtého doputovali do hlavního města Highlandu, kde se zrovna tou dobou konaly velké slavnosti na oslavu královych narozenin.
Slavnosti se skládaly z rytířského turnaje, lučišt-nické soutěže ve střelbě na živý ptačí cíl a z dívčího závodu v běhu.
Končit měly zápasem s dravými zvířaty, jež králi poslal cařihradský císař výměnou za dva severské sokoly, které mu daroval král Gunther.
Kriemhilda nejenže měla řídit turnaj a být přítomna při střelbě na opeřený cíl, ale měla se navíc i zúčastnit závodu v běhu; v sídelním městě highlandské země totiž bylo zvykem, že každá dívka, princezny nevyjímaje, jakmile dosáhla věku osmnácti let, soutěžila o cenu růže. Ceně se tak říkalo proto, že závod končil u prostého růžového keře a cenou za vítězství byl růžový květ. Té, která doběhla jako první a utrhla jediný kvítek na růžovém keři, se však též dostávalo krásného příslibu, že se do roka provdá za nejudatnějšího rytíře v zemi.
Lyderich měl tedy trojnásobnou příležitost uvidět highlandskou princeznu, neboť slavnosti začínaly zítra; neměl však tolik trpělivosti, aby tak dlouho čekal, nasadil si přilbu, jež činí neviditelným, a vydal se na cestu k paláci. Nejprve prošel třemi skvostnými komnatami: první byla plná komorníků, druhá dvořanů a třetí ministrů; nezastavil se však ani v salonu komorníků, ani v salonu dvořanů, ani v salonu ministrů. Vstoupil do trůnní síně, kde pod purpurovým baldachýnem vyšívaným zlatem seděl král s korunou na hlavě a s žezlem v ruce; nezastavil se však ani v trůnní síni.
Konečně vnikl do malého pavilonu, kde byl trávník a mnoho květin, uprostřed fontánka plná čisté, tryskající vody, a na pažitu u vody spatřil ležet dívku: roztržitě otrhávala okvětní lístky z kopretiny, ale na nic se neptala, ještě nemilovala a sama nevěděla, že už je milována. Ta dívka byla princezna Kriemhilda.
Byla krásnější, než si Lyderich v těch nejbláhovějších snech dokázal představit. Tím víc se utvrdil v rozhodnutí získat ji stůj co stůj za ženu, byť by se měl i stát na sedm let pastýřem jako Jákob. Lyderich by tam byl setrval až do večera a hltal Kriemhildu očima, kdyby Gunther pro princeznu neposlal. Dívka se zvedla s něžnou poslušností holubice a dostavila se na bratrův příkaz. Stále neviditelný Lyderich ji následoval: šlo o přípravy zítřejšího turnaje, kde měla ověnčit vítěze.
Jakmile Lyderich věděl, že věnec bude předávat Kriemhilda, rozhodl se jej vybojovat; a protože neměl času nazbyt, chtěl-li být nazítří připraven, vrátil se do svého hostince.
Jelikož si zapomněl sundat přilbu, vešel neviditelný a zastihl obě Alberichovy ženy, jež chtěly svému osvoboditeli dát dárek, a tak celou cestu sbíraly babí léto. Jedna z něj spřádala vlákno jemnější než dětské vlásky, zatímco druhá z něj tkala látku bělejší nežli sníh, hebčí než hedvábí a lehčí než pavučina. Chuděry malé dělnice se srdnatě tužily, protože chtěly mít do zítřka hotovo, z látky měla být tunika, v které se rytíř objeví na turnaji.
Lyderich uhodl jejich záměr a stáhl se k sobě, aniž jim dal na vědomí, že jej prohlédl. Obě malé dělnice pracovaly tak dobře, že nazítří ráno našel tuniku hotovou. Navíc byla tak skvostně pošita perlami, safíry, almandiny a démanty, že by si nebyl nikdy pomyslil, že je možno drahokamy tak přesně napodobit květy, nebýt toho, že viděl umělou podzemní květnici krále Albericha.
Sotva se Lyderich objevil na kolbišti, ihned se na něho upřely zraky všech, včetně krásné Kriemhildy, a každý si přál, aby ten sličný mladý muž v tunice zvítězil. Přání se vyplnilo, Lyderich vyhodil ze sedla všechny své soupeře a rytíř v bílé tunice byl vyhlášen za vítěze turnaje, ověnčen samotnou Kriemhildou a pozván na večeři ke dvoru a na ples, který měl po ní následovat.
Na druhý den se Lyderich oblékl za lučištníka a první ranou ptáka srazil; vždyť už jsme říkali, jen si vzpomeňte, že když cvičíval v lese, kde byl vychován, stal se jedním z nejzručnějších lukostřelců, jaké kdy země nosila. Sebral tedy papouška, ještě protknutého šípem, vložil mu do zobáku velký démant a dva nádherné almandiny místo očí, přivolal Peterse a poručil mu, aby ho donesl králi jako dar, který mu věnuje na znamení díků za to, že ho tak rytířsky přijal.

Nazítří se měl konat běh za růží: všechny dívky se shromáždily na závodišti ohraničeném dvěma hedvábnými šňůrami; na konci dráhy, dlouhé pět set kroků, byl růžový keř s jedinou růží.
Kriemhilda byla uprostřed, nejkrásnější, nejztepilejší a nejštíhlejší, a její tvář, ze které vyzařovala touha zvítězit a stát se ženou nejchrabřejšího rytíře v zemi, jí dodávala lesku, který ji činil ještě sličnější, než když ji Lyderich viděl poprvé.
Tu se Lyderich rozhodl, že jí pomůže cenu vyhrát: vrátil se do hostince, nasadil si přilbu, jež činí neviditelným, naplnil si kapsy drahým kamením, sešel na závodiště a postavil se vedle ní. Král dal povel ke startu a všechny dívky vyrazily, rychlé jako gazely.
Přestože Kriemhilda byla lehká jako pírko, pět nebo šest družek se jí drželo v patách, takže bylo možno pochybovat nad tím, která z nich doběhne k růžovému keři jako první.
Vtom Lyderich, který běžel za ní, nabral do každé ruky hrst drahokamů a rozséval je po trati.
Dívky, jakmile se jim pod nohama zaleskly perly, rubíny, almandiny a démanty, neodolaly pokušení posbírat je.
Kriemhilda tak ovládla trať, a čím více se její družky blížily k cíli, tím více bylo závodiště poseto drahými kameny a Kriemhilda, pro niž vidina, že si vezme za muže nejudatnějšího rytíře v zemi, byla cennější nad všechny démanty světa, doběhla jako první a růži utrhla.
Druhý den byl vyhrazen zápasu s divokými zvířaty: nacházela se ve velké aréně vyhloubené do země; kolem dokola postavili tribuny.
Na jedné z nich, oddělené a skvostně ozdobené, seděl král Gunther a jeho sestra Kriemhilda, která -rozzářená vítězstvím, jehož den předtím dosáhla -držela v ruce růži, jež jí byla odměnou.
Několik párů zvířat už zápasilo mezi sebou, když přivedli atlaského lva a láhaurského tygra; byla to zároveň ta nejskvostnější a nejnebezpečnější zvířata, jež bylo možno spatřit stanout proti sobě.
Boj byl právě v nejlepším, když princezna Kriemhilda vykřikla; růže, již držela v ruce, jí spadla mezi zápolící šelmy.
Po jejím výkřiku následoval další, který zazněl z hrdel všech diváků: Lyderich skočil pro růži do arény!
Lev i tygr rázem ustali v boji a obrátili se k Lyderi-chovi; řvali a švihali ocasem o boky.
Lyderich však vytáhl z opasku zlatý bič a uštědřil jim tak mocné rány, že pádili pryč a vyli přitom jako psi.
Tu se Lyderich nerušeně shýbl pro růži a zvedl ji. Místo však aby princezně Kriemhildě vrátil růži, již upustila, dal jí tu, kterou sebral v podzemních zahradách Alberichových: Kriemhilda byla tak rozrušena, že si záměny ani nevšimla, uchopila růži, kterou jí mladý muž podával, a obrátila se ke králi:
"Bratře," řekla, bezpochyby unesena přáním, které je otcem myšlenky, "myslím, že pan Lyderich je nejudatnějším rytířem v zemi."
Druhého dne poslal Lyderich králi Guntherovi čtyři koše plné perel, rubínů, almandinů a démantů a výměnou ho žádal o sestřinu ruku.
Gunther však odpověděl, že sestřina ruka bude patřit jen tomu, kdo mu pomůže dobýt hrad Segard, který obklopují plameny a už padesát let v něm spí krásná Brunhilda, islandská královna.
Lyderich odpověděl, že je připraven dobýt hrad Segard, vzbudit islandskou královnu a dovést ji do země highlandské.
Gunther však nechtěl připustit, aby se Lyderich sám ujal záležitosti, jež se ho nikterak netýkala, a tak bylo dohodnuto, že oba mladí muži potáhnou dobýt hrad Segard společně, a pokud se jim podaří hrad dobýt, že Lyderich po návratu do hlavního města Highlandu pojme Kriemhildu za ženu.

VIII.

Za týden byla loď, jež měla Gunthera a Lydericha přepravit na Island, přichystána; odpluli v doprovodu stovky nejlepších rytířů z highlandské země. Před odjezdem svěřil Lyderich Kriemhildě obě ženy krále Albericha a ta z nich okamžitě udělala dvorní dámy, aby si s nimi mohla po libosti povídat o tom, který se pouštěl do tak nebezpečného podniku, aby ji získal.
Kvečeru třetího dne cesty zahlédli mořeplavci na obzoru velkou záři, a když se oba mladí mužové vyptávali lodivoda na její původ, bylo jim řečeno, že to jsou určitě plameny obepínající hrad Segard.
Čím více tma houstla, tím lépe bylo oheň vidět; rozeznávali vysoké hradby s cimbuřím, jež žhnuly, aniž je plamen stravoval, neboť byly z osinku, ve zdech pak deset bran, z nichž každou střežil jeden drak.
Za svítání koráb, který se stále řídil plameny jako obrovským majákem, přistál v krásném přístavu, jemuž hrad vévodil.
Gunther se hned chtěl vrhnout na zem a pokusit se plameny proplazit, ale Lyderich ho zadržel se slovy, že on má všechny prostředky nutné k tomu, aby dovedl podnik ke zdárnému konci, jen ať ho nechá jednat, že se mu za to štědře odmění.
Král skutečně zůstal se svou stovkou rytířů na lodi, Lyderich si zatím připásal Balmung, zlatý bič zastrčil za pás, na hlavu si nasadil přilbu, jež činí neviditelným, a vyskočil na břeh. Nenamáhal se vybírat si tu či onu bránu a zamířil k té, jež byla nejblíže k moři.
Střežila ji obludná hydra se šesti hlavami, z nichž tři ustavičně bděly, zatímco zbývající tři spaly.
Lyderich k ní rázně zamířil, a třebaže byl neviditelný, hydra zaslechla zvuk jeho kročejů. Tři hlavy, které byly vzhůru, okamžitě probudily trojici spících, všech šest hlav se vztyčilo a počalo dštít oheň směrem, odkud zvuk přicházel.
Plameny byly tak žhavé a palčivé, že jejich horkost spolu s horkostí, jež sálala z rozpálených zdí, Lyderi-chovi nedovolovala přiblížit se k hydře na dosah Bal-mungu. Nezbylo tu tedy než zastrčit meč zpátky do pochvy a spokojit se zlatým bičem, rozháněl se s ním však tak šťastně, že mu hydra za malou chvíli ukázala záda a dala se na útěk.
Lyderich ji pronásledoval až do města, tam ji zahnal do slepé uličky a zmrskal ji tak, že přestala chrlit plameny a chrlila krev.
Toho Lyderich využil, zastrčil bič zpátky za opasek, vytasil Balmung, poutínal příšeře všech šest hlav a pokračoval v

cestě. Ztratit se nemohl, všechny ulice byly jako podle pravítka a všechny vedly do princeznina paláce uprostřed města.
Když Lyderich postupoval k paláci, vůkol panoval podivný klid, kolem cesty nacházel spící poslíčky s krosnami na zádech, doručovatele natahující ruku po zvonku na domě, kam nesli psaní, kočí sedící na kozlíku svého vozu s bičem v ruce, za nimi lovce, kupce a kupcové sedící na prahu u vrátek, procesí, které šlo do kostela, a všichni byli pohrouženi do hlubokého spánku, s výjimkou hráče na serpent, který nadou-val tváře takovým způsobem, až by člověk uvěřil, že na svůj nástroj hraje dál.
Flanderský hrabě pokračoval v cestě a vešel do paláce.
Panovalo tam stejné ticho jako venku.
Strážce hlavní věže spal s loveckým rohem v ruce, u brány leželi psi, na stromech hřadovali ptáci, na zdech seděly nehybné mouchy.
Jak Lyderich procházel komnatami, snadno pochopil, že spánek dolehl na obyvatele hradu uprostřed nějaké slavnosti: předpokoje byly plné strnulých lokajů přinášejících plné podnosy a odnášejících podnosy prázdné.
Konečně Lyderich vešel do plesové síně a zastihl všechny pozvané tak, jak právě ustali v tanci, některé se zvednutou rukou a jiné s nakročenou nohou, na jejich tváři tkvěl nehybný úsměv; hudebníci měli smyčec na strunách houslí a ústa na náustku klarinetu. Na zvláštním trůnu spočíval švarný rytíř ve zbroji zářící drahým kamenim a se zlatou přilbou na hlavě.
Jelikož vypadal na krále slavnosti, Lyderich šel přímo k němu a přilbu mu sňal; vtom se po ramenou rozlily nádherné plavé vlasy a před Lyderichem se objevila rozkošná ženská tvář, rámovaná vlasy jako zlatou svatozáří.
Lyderich přiložil svou líc k její, aby zjistil, zda ještě dýchá; jemný a vonný dech mu dokázal, že z toho spanilého těla život dosud nevyprchal.
Tehdy Lyderich, když už měl ústa tak blízko těch korálových rtů, neodolal a políbil je, a sotva se jeho rty letmo dotkly rtů krásné válečnice, ta se zachvěla a otevřela oči.
Spolu s ním procitlo všechno kolem: hudebníci pokračovali ve svém ritornelu, tanečníci dokončili svou gigu a lokajové vcházeli s občerstvením.
"Buď vítán, mladý muži," pravila Brunhilda k Ly-derichovi, "neboť prorokové řekli, že mě probudí jen ten, komu jednoho dne bude patřit tento opasek a tento prsten."
"Bohužel, krásná princezno," odpověděl Lyderich s úsměvem, "tolik štěstími dopřáno není. Já jsem jen vyslanec a přicházím vás požádat o ruku pro Gunthe-ra, krále Highlandu, jehož sestru si budu brát."
"No tohle!" vykřikla Brunhilda a nasadila výraz toho nejhlubšího pohrdání, "slyšíte to, dámy a pánové, tomu, kdo nás prostřednictvím tohoto posla žádá o ruku, jsem ani nestála za to, aby se kvůli mně vystavoval nebezpečí, než ke mně pronikne, a poslal k nám vyslance, udatnějšího než je on sám."
"Prosím za prominutí, rozkošná princezno," pokračoval Lyderich. "Nejsem udatnější než Gunther, ale podmínkou, kterou jsem si kladl, když jsem ho doprovázel, bylo, že mě nechá pokoušet osud. Když jsme dopluli do přístavu, vyzval jsem ho, ať svůj slib dodrží, a on jej dodržet musel, vždyť víte, že hlavní povinností každého udatného rytíře je dostát svým závazkům."
"Dobře, dobře," řekla Brunhilda, ani Lydericha příliš neposlouchajíc. "A ten, kdo vás posílá, ví, jaké zkoušky musí podstoupit, kdo si mě chce vzít za ženu?"
"Ano, vznešená princezno," odpověděl Lyderich, "a protože jsou to zkoušky tuze nebezpečné, Gunther si je šetří pro sebe."
"Nu tak se k němu vraťte," pravila Brunhilda, "a řekněte mu, ať je připraven podstoupit zkoušky, jimž ho zítra ráno podrobím: ale zároveň vězte, že když podlehne, oba dva zahynete."
Lyderich chtěl připojit pár zdvořilůstek na rozloučenou, ale Brunhilda mu k tomu nedopřála čas, pohrdavě se k němu otočila zády a přešla do vedlejší místnosti.
Lyderich se vrátil ke Guntherovi.
Král ho netrpělivě očekával a flanderský hrabě mu vypravoval, jak všechno probíhalo, a že on, Gunther, se má zítra podrobit zkouškám a musí z nich vyjít vítězně, chce-li se stát Brunhildiným manželem a is-landským králem.
Nakonec se zmínil i o Brunhildině pohrůžce, že je oba pošle na smrt, pakliže Gunther neuspěje.
Gunther pak Lydericha požádal, ať ho nechá podstoupit zkoušky a sám se vrátí z ostrova do Highlandu, on že mu slibuje, bez ohledu na to, jak se věci vyvinou, že Kriemhilda bude jeho ženou. Ale Lyderich si myslel, že Gunther bude mít při zkouškách zapotřebí jeho pomoci, a odmítl; nic takového si prý neujednali a on chce sdílet jeho osud až do konce.
Gunther, který byl ve skutečnosti velice rád, že bude mít Lydericha při sobě, dál nenaléhal, a oba přátelé s napětím čekali na zítřek.
Měli vyrazit v šest hodin ráno, a Gunther byl v řečenou hodinu připraven, marně se však rozhlížel kolem, Lydericha nikde neviděl.
Už se začal jeho nepřítomností velice znepokojovat a obávat se nějaké zrady, když uslyšel u ucha hlas, který mu říkal: "Ničeho se neboj, Gunthere, jsem s tebou a neopustím tě. Možná že ti takto budu užitečnější, než kdybych byl všem na očích."
Gunther poznal Lydericha po hlase a upokojil se.
Vydal se neprodleně se svou stovkou rytířů na cestu a postupoval k městu.
Brzy však zahlédl Brunhildu, táhla v čele pěti set vojáků, kteří Gunthera a jeho sto jezdců obklíčili, tak aby král, pokud při zkouškách neuspěje, ani žádný z jeho mužů nemohli uniknout.
Gunther se začínal znepokojovat a tiše se zeptal:

"Lyderichu, jsi tu?"
"Ano," odpověděl Lyderich.
A Gunther se uklidnil.
Předjel ke sličné válečnici, sesedl z koně a představil se jako ten, kdo se uchází o čest stát se jejím manželem.
Brunhilda se při pohledu na Gunthera pohrdavě usmála a řekla:
"Aby manželství bylo šťastné, zákon na nebi i na zemi praví, že žena musí svého muže poslouchat. A k tomu, aby žena mohla poslouchat, musí potkat muže, který ji bude ve všem převyšovat. Já osobně jsem přísahala, že si vezmu jen toho, kdo bude zručnější, silnější a hbitější než já. Králi Gunthere, jsi připraven podstoupit tři zkoušky, kterým tě podrobím?"
"Jsem připraven," řekl Gunther.
"Je-li to tedy tvoje vůle, pane, začneme kláním, protože jsme k tomu vybaveni. Přineste dřevce."
Osm panošů hned přineslo dvě kopí, tak těžká, že každé museli nést čtyři muži.
Gunther na ně pohlížel znepokojeně, neboť byla silná jak stěžeň jeho lodi; myslel si, že je ani neuzvedne.
Lyderich si všiml, jak je neklidný, a pošeptal mu:
"Ničeho se neboj a udělej mi místo za sebou v sedle: ty naznačíš pohyb a já rány povedu a budu je i odrážet."
Ta slova posilnila Guntherovu důvěru, takže bez váhání výzvu přijal, což zjevně velmi udivilo Brunhil-du, jež uchopila jedno dřevce, s nesmírnou lehkostí je zvedla, pobídla svého koně do cvalu a postavila se s ním na místo, odkud měla vyjíždět.
Také Gunther pozvedl dřevce, jako by to bylo stéblo slámy, což vyvolalo mezi přítomnými obdivný šepot, a zaujal postavení ve vzdálenosti jednoho sta kroků od Brunhildy.
Heroldi dali pokyn, koně vyběhli cvalem, oba protivníci se střetli v půli cesty a k velkému úžasu všech se Guntherovo dřevce rozlomilo na kusy o Brunhil-din zlatý štít, udeřilo do něj však takovou silou, že sličná válečnice přepadla na zadek svého koně, takže jí spadla přilba a odhalila její obličej planoucí hněvem a hanbou; co se Gunthera týče, ten zůstal sedět pevně a neochvějně v sedle. "Prohrála jsem," řekla královna a odhodila kopí, "přejděme k druhé zkoušce."
Sesedla z koně.
"Neodejdeš?" zeptal se Gunther Lydericha.
"Ne, buď klidný," odpověděl Lyderich.
"Tak dobře," upokojil se Gunther.
S výrazem skromnosti a s úsměvem pak přijal blahopřání své stovky rytířů, kteří mu říkali, že ho nikdy neviděli vyvinout takovou sílu, a Gunther v duchu poprvé uznal, že mu jeho dvořané říkají pravdu. Mezitím dvanáct mužů přineslo obrovský kámen, při jehož spatření se Gunther zachvěl.
"Vidíš, co nesou?" zeptal se Gunther tichounce Lydericha.
"Ano," potvrdil Lyderich, "ale buď bez obav."
"Králi Gunthere," prohlásila Brunhilda, "vidíš ten kámen? Já s ním dohodím až k tomu kopci, který se zvedá padesát stop od nás. Jestli dohodíš dál, uznám, že jsem prohrála, jako když jsi zlomil mé dřevce."
"Padesát stop!" mumlal si Gunther pod vousy. "I hrome!"
"Ničeho se neboj," ozval se Lyderich, "vložím svou ruku do tvé, rozmáchneš se, a já kámen vrhnu."
Brunhilda sebrala kámen jednou rukou, zatočila jím dvakrát třikrát nad hlavou jako pastýř prakem a vrhla jej s takovou silou, že místo aby se zastavil na úpatí kopce, doletěl do poloviny úbočí, pak se převážil a skutálel se k cíli, který byl pro něj vyznačen.
Guntherovi rytíři se zachvěli, Brunhildini zatleskali.
Tucet mužů šlo pro kámen a s velkou námahou jej doneslo zpátky na místo, odkud Brunhilda házela.
Tu jej uchopil Gunther a bez zjevné námahy, aniž jej potřeboval roztočit nad hlavou, kámen hodil jako hráč koulené, který vrhá svou kouli. Kámen dopadl ještě dále, než kam se předtím dokutálel, dovalil se až na vrchol kopce, a jelikož odvrácený svah klesal k moři, měl v sobě ještě dost síly, aby se překulil na druhou stranu, tam nabral rychlost a žbluňkl do moře. Tentokrát už to nebyl potlesk, ale výkřiky obdivu, kterými byl přijat tento důkaz Guntherovy síly.
Všichni chtěli vidět, kde se kámen zastavil, rozběhli se na kopec, a daleko v moři, ještě celém zpěněném, spatřili vyvstávat vrchol nového, neznámého útesu.
Brunhilda byla bledá hněvem, povolala k sobě všechnu svou čeleď.
"Jen pojďte sem," řekla, "vždyť není ještě všemu konec, zbývá nám poslední zkouška. Králi Gunthere," dodala a otočila se k němu, "vidíš tu propast?"
"Ano," odtušil Gunther.
"Tak jak ji vidíš, měří pětadvacet stop na šíř; jak je hluboká, není známo a kameni, jako je ten, kterým jsme házeli, by trvalo několik minut, než by dopadl na dno. Jednoho dne, když jsem štvala losa, ji los přeskočil a už si myslel, že je v bezpečí, jenomže já jsem ji přeskočila za ním, dohonila jsem ho a skolila. Jsi připraven mě hnát, jako jsem já hnala losa, a skočit za mnou přes propast?"
"Hm!" hlesl Gunther.
"Vyslov souhlas!" nabádal ho Lyderich.
"Jsem připraven," odpověděl král Gunther, "ale neodložíme si zbroj?"
"Jen si zbroj odlož, králi Gunthere," řekla pohrdavě Brunhilda, "já si svou ponechám."
"Nech si zbroj," zašeptal Lyderich.
"Udělám jako vy," odpověděl Gunther.
Tehdy se krásná válečnice rozběhla jak lehkonohá laňka a beze strachu, bez váhání skočila přes propast. Tak tak doskočila na druhou stranu, že všichni přítomní vykřikli v domnění, že se převáží zpátky a spadne do propasti.
"Jsi na řadě, králi Gunthere," řekla Brunhilda a otočila se.

"Jak to uděláme?" zeptal se Gunther Lydericha.
"Chytím tě za zápěstí," odpověděl Lyderich, "a přenesu tě s sebou."
"Neupusť mě!" řekl Gunther.
"Buď klidný!" odpověděl Lyderich.
Místo odpovědi se Gunther rozběhl takovou rychlostí, že ho bylo sotva možno sledovat očima; když dospěl na okraj, vznesl se, jako kdyby měl orlí křídla, a dopadl na druhé straně o deset stop dále, než kam doskočila Brunhilda.
"Králi Gunthere," řekla Brunhilda, "vyšel jsi vítězně ze všech tří zkoušek, jimž jsem tě podrobila, nemám ti tedy už co vytknout. Dobyl sis mě, jsem tvou ženou."
"A ty," pošeptal Gunther Lyderichovi, "ty jsi manželem mé sestry."
A zatímco Gunther líbal Brunhildinu ruku, Lyderich tiskl Guntherovu.
Gunther a Brunhilda postoupili k divákům držíce se za ruce a Brunhilda představila Gunthera jako svého manžela.
Tato zpráva vyvolala mezi rytíři z Islandu i mezi rytíři ze Skotska nával radosti; s takovým králem a takovou královnou se nemusí obávat žádného nepřítele. Lyderich si sňal přilbu, stal se tak opět viditelným, a pozdravil Gunthera a Brunhildu, jako kdyby teprve teď přicházel z lodi. Brunhilda mu sotva věnovala jediný pohled, zato Gunther by ho byl nejraději objal, ale spokojil se tím, že mu jen stiskl ruku.
Bylo dohodnuto, že obě svatby se vystrojí společně v hlavním městě Highlandu, zatím však zůstanou čtrnáct dní v Segardu, aby si Brunhilda před odjezdem vyřídila všechny záležitosti svého království.
Když uplynulo čtrnáct dní, vypluli a příznivý vítr dovedl koráb do hlavního města Highlandu.
Princezna Kriemhilda byla velice šťastná, že zase Lydericha vidí, a když slyšela přímo z bratrových úst, jaké služby mu prokázal, podala mu svou ruku. Také královnu Brunhildu přijala jako sestru a byla předem rozhodnuta zahrnout ji přátelstvím, ale ta byla jako obvykle chladná a odtažitá, neboť pohrdala dívkami, které se jako Kriemhilda nikdy nezabývaly ničím jiným než svou toaletou a vyšíváním.
I obě malé dvorní dámy byly tuze spokojeny, že se shledaly se svým osvoboditelem. U princezny Kriem-hildy byly velmi šťastné, neboť ta pro ně měla všechny možné dobroty a ony ji za to výměnou učily dělat úžasně jemné a skvostné výšivky.
Obě svatby se odbyly ve všem lesku a po tři dny, které je předcházely, se konalo mnoho klání a turnajů. Přímo v den svatby však Lyderich dostal list od své matky, kterým ho povolávala na jeho statky: předob-rá stará kněžna hynula touhou spatřit svého syna a zapřísahala ho, ať se k ní vrátí se snachou, kterou by tak ráda viděla, a že prý když se vydá na cestu jen o týden později, najde ji už mrtvou od samých strastí a žalu. Lyderich tedy řekl své princezně, že budou muset co nejdřív odjet, a protože jeho vůle byla i její vůlí, nabídla mu, ať se vydají na cestu hned zítra:
Kriemhilda žádala Lydericha pouze o povolení věnovat své švagrové polovinu perel, rubínů, almandinů a démantů a Lyderich s tím rád souhlasil. Brunhilda však pyšně poslala drahokamy švekruši zpátky s tím, že jejími klenoty jsou dřevce, pancíř, štít, její přilba a meč.
Odmítnutý dar byl pro Lydericha dalším důvodem, aby neprodleně vyjeli, byl si dobře vědom toho, že kdyby na dvoře svého bratra krále zůstal déle, mezi oběma ženami by brzy došlo k neshodám.
Lyderich a Kriemhilda se tedy rozjeli k buckskému hradu, který dál obývala stará kněžna, a po třídenní cestě tam dorazili.
Ermengarda měla ze shledání se synem velikou radost a Kriemhildě se od ní dostalo vpravdě mateřského přijetí.
Jinak v državách flanderského hraběte vše klapalo; jeho poddaní, šťastnější než kdy předtím, si nepřáli nic jiného, než aby jim nebe tak dobrého pána dlouho zachovalo.
Příštího roku se princezna Kriemhilda stala matkou krásného chlapečka, který dostal při křtu jméno Andracus.

IX.

Gunther své sestře blahopřál a zároveň Lydericha vybídl, aby ho s Kriemhildou přijeli navštívit, hned jak bude Kriemhilda s to snášet cestu, že prý mu musí sdělit něco navýsost důležitého.
Lyderich ukázal psaní ženě: ta sama toužila bratra navštívit, díky své laskavé povaze zapomněla, jakého pyšného přijetí se jí dostalo od královny Brunhildy, a jako první navrhla, aby opět strávili nějaký čas na dvoře krále Gunthera. Stará kněžna se napřed zdráhala dát jim svůj souhlas, avšak po příslibu, že jí tu nechají vnoučka, se už nestavěla proti tomu, aby Lyderich s Kriemhildou, kterou si zamilovala jako vlastní dceru, odjeli.
Lyderich a Kriemhilda se tedy sami vydali na cestu do hlavního města Highlandu.
Gunther je přijal a bylo vidět, že má z jejich příjezdu ohromnou radost, i pyšná Brunhilda jako by byla spokojena, že je zase vidí, a když spatřila Lydericha, tváře jí polila svěží červeň, protože nemohla zapomenout na polibek, který ji znovu přivedl k životu a o kterém se manželovi nikdy nezmínila.
Lyderich zase nepovažoval za nutné zmiňovat se Guntherovi o této epizodě svého poslání, takže Gunther Brunhildino uzardění připisoval na vrub radosti ze shledání se starými přáteli.
Jakmile se Lyderich s Guntherem octli o samotě, což bylo krátce nato, protože oba k tomu hledali příležitost, Lyderich se Gunthera zeptal, o jakých naléhavých záležitostech ho chce zpravit.
Gunther Lyderichovi vyprávěl podivný příběh.
Brunhilda si o svatební noci rozvázala podvazky, jedním spoutala manželovi ruce, druhým nohy, pověsila ho ke sbírce zbraní na zdi a potom v klidu ulehla.
Gunther chtěl tenkrát křičet a volat o pomoc, Brunhilda se však okamžitě probudila a uštědřila mu tak krutý výprask, že nebožák jí nakonec slíbil, že bude mlčet jako hrob.
Po tomto slibu Brunhilda znovu ulehla a nerušeně spala celou noc až do svítání.

Za rozbřesku se probudila a obměkčena Gunthe-rovými snažnými prosbami, sňala ho ze zdi.
Od těch dob s ním princezna noc co noc nakládala stejně jako tu první, až na to, že ho bila stále surověji.
Guntherovi nakonec nezbylo nic jiného, než se večer uchylovat do komnaty sousedící se svatebním pokojem a zamykat se tam na dva západy.
To byly ony závažné věci, se kterými se Gunther hodlal svěřit příteli Lyderichovi.
Lyderich chvíli uvažoval o tom, co právě vyslechl, a pak položil Guntherovi ruku na rameno:
"Buď klidný," řekl mu, "večer, až pážata a sluhové odejdou, místo abys vyšel ven, zavři dveře zevnitř a sfoukni lampu, zbytek už bude moje práce. Podpořil jsem tě při prvních třech zkouškách, neopustím tě ani při té poslední."
"Takže tam tedy budeš?" zeptal se Gunther. "Budu," odpověděl Lyderich.
"A jak se dozvím, že tam jsi?"
"Budu ti šeptat do ucha, jako jsem to dělal v se-gardském hradu."
Gunther se vrhl do přítelovy náruče a přísahal, že mu nikdy nezapomene tuhle poslední službu, největší ze všech, co mu prokázal.
Den uplynul ve slavnostech; král a královna Highlandu budili dojem dokonalého souladu, Brun-hilda byla ochotna působit ve dne jako pokorná služebnice, zatímco v noci byla paní.
Nadešel večer a Brunhilda neměla ani tušení, jaké se proti ní osnuje spiknutí.
Když nastal čas jít na lože, Lyderich zavedl Kriem-hildu do její komnaty, řekl jí, že musí s Guntherem probrat ještě některé státní záležitosti, a proti všem zvyklostem ji opustil.
Kriemhilda byla tím dočasným odchodem velice roztrpčena, ale její duše překypovala oddaností, tak jako Brunhildina pýchou, a když jí Lyderich řekl, že jeho nepřítomnost nemá za cíl nic jiného než prokázat jejímu bratrovi velkou službu, dále už manžela nezdržovala.
Lyderich tedy přešel do sousedního pokoje, nasadil si na hlavu přilbu, jež činí neviditelným, a vydal se ke králově komnatě.
Dveře byly otevřené.
Pážata a služebníci, každý s pochodní v ruce, právě přiváděli své panovníky do pokoje, který byl už přes rok svědkem tak podivných věcí.
Lyderich se mezi ně vmísil, a když viděl, že král se znepokojeně rozhlíží, přitočil se k němu a zašeptal:
"Jsem tady."
Do Guntherovy tváře se okamžitě vrátil klid a jeho pohled přestala přitahovat neblahá sbírka zbraní, jež byla svědkem nejkrušnějších nocí v jeho životě.
V obvyklou dobu pážata a sluhové odešli, odnesli si s sebou pochodně a rozžatou nechali jen jednu lampu.
V tu chvíli Brunhilda, jež až doposud zachovávala zdání pokorné manželky, hrdě povstala a krokem královny zamířila k manželovi.
Ten se však, když se šeptem přeptal Lydericha, je--li přítomen, a dostal kladnou odpověď, vrhl ke dveřím, zamkl je a klíč vložil do kapsy, místo aby utekl jako obyčejně.
Brunhilda zasadila Guntherovi takovou ránu, že padl na stůl, na němž stála lampa, převrhl jej a lampu zhasil, takže se pokoj utápěl ve tmě.
"Vidíš?" zeptal se Gunther tiše Lydericha.
"Ano," odpověděl Lyderich, "a teď se ukliď někam do kouta a nech mě jednat."
Lyderich zaujal Guntherovo místo, a protože se Brunhilda domnívala, že má pořád co činit se svým mužem a vyzkoušela si už, jakou má nad ním převahu, chtěla ho uchopit za ruce a svázat mu je, jak to už mnohokrát udělala. Tentokrát se však přepočítala, a naopak to byla ona, koho popadl Lyderich za zápěstí a svázal je opaskem; nato pověsil Brunhildu na stěnu se zbrojí a zmizel.
Na odchodu u dveří narazil nohou o lehkou překážku.
Shýbl se a sebral cosi hedvábného.
Když přišel na světlo, poznal opasek, který Brun-hilda zpravidla nosila a kde mívala zastrčen zlatý pe-četní prsten.
Ve své komnatě zastihl Lyderich Kriemhildu silně znepokojenou.
A protože vůči ní neměl žádné tajnosti, vyprávěl jí, co se přihodilo, a ukázal jí prsten i opasek, které nalezl.
Kriemhilda je chtěla mít.
Lyderich jí je chvíli odpíral, ale když viděl, že jeho odmítnutím ženina touha jen vzrůstá, dal jí prsten i opasek s prosbou, ať se nikdy ani slovem nezmíní o tom, odkud je má.
Kriemhilda mu to slíbila a v tu chvíli měla určitě v úmyslu slib dodržet.
Druhého dne se Gunther už zdálky hrnul k Lyde-richovi, hned jak ho zahlédl, a vítězoslavně mu stiskl ruku, zato Brunhilda vypadala zahanbeně a posmutněle a její podvědomá nenávist vůči Kriemhildě vzrostla do té míry, že nebylo setkání, kde by si obě ženy nevyměňovaly ostrá slova.
Na severu highlandské země mezitím vypukly nepokoje a Gunther byl nucen opustit sídelní město, aby je potlačil.
Rozloučil se tedy s Lyderichem a Kriemhildou a plnění hostitelských povinností ponechal na Brun-hildě.
Sotva však Brunhilda osaměla, začala se k Lyderi-chovi a Kriemhildě chovat s povýšeností, na jakou nebyli jeden ani druhý zvyklí.
Lyderich si z toho nic nedělal, tušil, z čeho pramení to zdánlivé pohrdání, zato Kriemhilda cítila urážky, jimž byli vystaveni, dvojnásob, za sebe i za svého manžela.
A tyto urážky se nakonec staly tak nesnesitelnými, že se rozhodla pro pomstu.
A protože se blížil posvátný den nedělní, aniž co řekla svému manželovi, navlékla si na prst prsten a opásala se opaskem, které Lyderich našel u Brunhil-dy tu noc, kdy s ní zápasil; vydala se do kostela ve stejný čas jako Brunhilda

a dostihla ji právě ve dveřích. Brunhilda se zarazila:
"Odkdypak vazalka předbíhá královnu?"
"Od té doby," odpověděla Kriemhilda, "co nosí tenhle pás a tenhle prsten."
Při pohledu na ně Brunhilda vykřikla a zhroutila se v mdlobách do náruče svých panen, zato Kriemhilda vešla sebejistě do kostela a poklekla na čestném místě.
Tu si však uvědomila, že porušila slib daný manželovi, a s hrůzou uvažovala, jaké může mít její neposlušnost strašlivé následky. Jakmile také byla mše svatá skončena, neprodleně se vrátila do paláce, vyhledala Lydericha a zapřísahala ho, ať okamžitě odjedou, že už dál nesnese urážky, kterými ji častuje její švagrová.
Lydericha nikterak nemrzelo, že všem těm různicím už bude konec, stanovil odjezd na další den a šel se s Brunhildou rozloučit.
Brunhilda ho však odmítla přijmout. Lyderich si to odmítnutí vyložil jako novou urážku, a místo aby počkal do zítřka, odjel ještě ten večer, ani Guntherovi nenapsal, aby ho vyrozuměl o příčině svého odjezdu.
Uplynulo sotva pár dnů, co Lyderich s Kriemhil-dou opustili highlandskou zemi, a Gunther se vrátil, když se mu podařilo šťastně potlačit nepokoje, které ho povolaly na sever země.
Jeho první starostí bylo navštívit královnu, ale místo aby ji viděl veselou, jak očekával, našel ji v slzách, a když se k ní hrnul, aby ji sevřel do náruče, klesla na kolena a žádala ho, aby se Lyderichovi pomstil.
"Copak ti udělal?" zeptal se Gunther užasle.
"Sire," odpověděla Brunhilda, "hrubě mě urazil a vás urazil ještě hruběji: bůhvíjak si opatřil opasek a prsten, jež jste mi v noci sejmul, a dal je Kriemhildě se slovy, že mi je sejmul on; ale sám dobře víte, pane, že to není pravda, vždyť vám to trvalo celý rok, než jste mi je mohl sejmout."
Guther zesinal, už se domníval, že ho Lyderich zradil, a pomohl ženě na nohy. "Dobrá," prohlásil, "a nemluvila jste o tom s nikým?"
"Jen s vámi, pane," hlesla Brunhilda.
"Tak dál vše uchovejte v tajnosti," odpověděl Gunther, "a já vám přísahám, že budete pomstěna."
Pyšná královna Brunhilda tedy zpola ukonejšena povstala, s jedinou myšlenkou, myšlenkou na pomstu, kterou jí Gunther přislíbil.
Gunther byl poctivý člověk, a tak první, co ho napadlo, bylo pomstít se poctivě tím, že obviní Lydericha ze lži a vyzve ho na souboj; znal však také Lyde-richovu sílu a odvahu, vždyť je využil ve svůj prospěch, a tak se rozhodl, že než přikročí k souboji, učiní veškerá opatření, která mu ukládá obezřetnost spojená s oddaností.
Nejnaléhavějším opatřením bylo sehnat si zbroj, která by odolala každému kopí i meči; a protože neměl při výběru této zbroje na nikoho spolehnutí, jednoho rána se sám vydal na cestu, aby ji osobně objednal u zbrojíře Mimera.
Po pěti nebo šesti dnech jízdy Gunther doputoval ke kovárně, kde zastihl Mimera, Hagena a další tovaryše, kteří dál kovali ty nejskvostnější a nejmocnější zbraně, jaké kdy byly k spatření.
Gunther jim dopodrobna vysvětlil, jakou zbroj by potřeboval, a slíbil, že za ni zaplatí neslýchanou cenu, až se Mimer a jeho tovaryši, kteří sami chtěli odvést co nejlepší dílo, Gunthera ptali, proti komu chce použít této zbroje. Chtěli ji přizpůsobit síle protivníka, kterého museli znát, ať to byl kdokoli, protože u nich nakupovali všichni západní rytíři.
Gunther odpověděl, že tím protivníkem je Lyde-rich, první flanderský hrabě.
Tu Mimer potřásl hlavou, a když se ho Gunther ptal, co to má znamenat, prohlásil:
"Pane, to je hromské dílo: tak dobrá zbroj, jež by vás ochránila proti meči Balmungu, který si ukoval Lyderich sám na téhle kovadlině, neexistuje, jako neexistuje tak dobrý meč, jenž by mohl Lydericha zranit, protože Lyderich zabil draka, jehož krev činí ne-zranitelným, a jako bájný Achilles má na těle jen jedno jediné místo, kde ho lze zasáhnout, neboť se vykoupal v dračí krvi, a kromě místa, kam se mu snesl lipový list, má celé tělo pokryto jemnými šupinkami, které jsou neprostupnější než ta nejsilnější ocel."
"A kam se mu ten list snesl?" vyzvídal Gunther.
"To já nevím," odpověděl kovář.
Vtom Hagen, první tovaryš, který - jak si pamatujeme - radil Mimerovi, ať pošle Lydericha do Černého lesa, postoupil vpřed a řekl Guntherovi:
"Pane, se zrádci je třeba nakládat po zrádcovsku. Dáte-li mi polovinu částky, již hodláte zaplatit za zbroj, a druhou dáte mistru Mimerovi, zavazuji se, že vás Lydericha zbavím, a až bude mrtev, dobudete jeho území."
"A jakého prostředku k tomu chcete využít?"
"To už je moje věc, pane, spolehněte se na mě," odpověděl Hagen. "No tak budiž," řekl Gunther, "udělejte, jak myslíte. Tady máte polovinu částky, kterou jsem chtěl vložit do zbraní, druhou polovinu vám zaplatím, až mě Lydericha zbavíte."
Tak došlo k úmluvě mezi Guntherem, králem Highlandu, kovářem Mimerem a jeho prvním tovaryšem Hagenem.
Téhož dne Gunther odjel zpět do svého sídelního města, Hagen vzal do ruky dlouhou hůl a ranec přes rameno a vydal se na cestu k buckskému hradu.
Došel tam třetího dne a žádal o slyšení u hraběte Lydericha. Lyderich, sotva se dozvěděl, že s ním chce mluvit nějaký pocestný, přikázal, ať toho pocestného přivedou.
Jakmile ho uviděl, poznal Hagena, prvního tovaryše mistra Mimera.
A jelikož v Lyderichově paměti nebylo pro špatné vzpomínky místo, skvěle Hagena přijal a vyptával se, co ho přivádí na jeho dvůr.
Hagen odpověděl, že se pohádal s mistrem Mi-merem ve věci svého postavení, opustil ho, a když se rozhodoval, že půjde nabídnout své služby zbrojíře některému vznešenému pánovi, měl na mysli především svého někdejšího druha z kovárny, a přichází ve vší pokoře nabídnout mu své skromné schopnosti.

Lyderich dobře věděl, že Hagen byl po mistru Mimerovi nejlepším zbrojířem, jaký kdy existoval, a tak ho okamžitě přijal do svých služeb a svěřil mu dohled nad všemi svými kovárnami a zbrojírnami. Všichni ten přírůstek náležitě oceňovali, kromě Pe-terse, který věděl, jakou má Hagen špatnou povahu a jak jeho pána nenávidí, Lyderich se však jeho obavám jen smál a Hagena uvedl v hradu do úřadu, který byl pro něho zřízen.
Po několika dnech dostal Lyderich od Gunthera dopis, ve kterém stálo, že povstání na jeho území se natolik rozšířilo, že ho snažně prosí, aby mu s nejlepšími jezdci v plné zbroji přišel na pomoc.
Lyderich okamžitě zapomněl na různice, které panovaly mezi oběma panovnicemi, nařídil, ať je vše co nejdřív nachystáno, a rozkázal stovce svých nejlepších válečníků, aby se co nejlépe připravili na společné tažení do highlandského království.
Rozkaz vyvolal ve flanderském hrabství radost, protože pro rytíře byla válka slavností, pouze stará kněžna a Kriemhilda, jedna v mateřské předtuše, druhá proto, že znala bratrovu povahu, byly kvůli tažení zkormoucené.
Kriemhilda dávala své obavy tak hlasitě najevo, že dolehly až k Hagenovi, ten nelenil, zašel za ní a řekl:
"Vznešená paní, vím, jaký je důvod vašeho znepokojení: váš manžel je nezranitelný po celém těle kromě místa, kam se mu snesl lipový list, a vy se obáváte, aby ho nezasáhli právě tam; když mi však to místo na jeho oděvu vyznačíte, půjdu za ním a budu odrážet veškeré rány, které by ho mohly ohrozit."
Kriemhilda přijala tuto nabídku jako pokyn z nebes, poděkovala Hagenovi a slíbila, že na tu část oděvu, která zakrývá zranitelné místo, vyšije křížek, aby je Hagen mohl bránit.
Ten si nic jiného nepřál.
V určený den byli Lyderich a stovka jeho mužů uchystáni; dle svého zvyku neměl f landerský hrabě jiné zbraně kromě meče: oděn byl do kabátce, který mu Kriemhilda ušila, a na něm měl pod levým ramenem vyšitý křížek.
Když už měli odjíždět, Peters hraběte zapřísahal, ať s sebou Hagena nebere, ale Hagen byl díky zručnosti, s jakou vyráběl a opravoval zbraně, člověkem příliš cenným, aby se bez něho Lyderich mohl obejít; Petersovy obavy mu byly navíc jen pro smích, a tak Hagena ustanovil svým vrchním zbrojířem.
Lyderich se rozžehnal s matkou a ženou s obvyklou vírou ve svůj osud: měl s sebou meč Balmung, o jehož tvrdosti věděl své, měl bič krále Nibelungů a konečně i přílbu, jež činí neviditelným, to byly spolu s jeho odvahou dostačující záruky vítězství.

X.

Flanderský hrabě a jeho sto mužů putovali tři dny, potom se nalodili na koráby, které Lyderich nechal připravit, takže týden po odjezdu z Bucku přistáli v hlavním městě Highlandu. Lyderich žasl nad tím, že místo aby našel zemi krále Gunthera rozjitřenou nepokoji a zpustošenou, jak vyčetl z Guntherova listu, všude se oslavovalo, že vzpoura byla potlačena.
Král Gunther očekával Lydericha na břehu a uchystal mu takové přijetí, jakého se může nadít jen přítel kdykoli ochotný pomoci.
Lyderich zjistil, že vše je připraveno k velkému honu, který Gunther pořádal na počest svého švagra.
Hon se měl konat hned druhý den po jeho příjezdu, takže Lyderich v sídelním městě krále Gunthera jen přespal a nazítří ráno odjel s Guntherem do rozlehlého hvozdu, uprostřed něhož se měli sejít s ostatními účastníky honitby.
Lyderichových sto rytířů zůstalo ve městě a Gunther lidem od svého dvora nakázal, aby jim vystrojili stejný hodokvas, jaký vystrojil on jejich pánovi.
Lydericha doprovázel jen Peters a Hagen.
Jelikož les nebyl daleko od města, dorazili tam v sedm hodin ráno a lov byl hned zahájen; pikéři vyplašili medvěda.
Po jedno- či dvouhodinové štvanici se unavený medvěd vztyčil na zadní a postavil se proti psům; tehdy pikéři odtroubili halali a lovci se sjížděli na místo.
Gunther se už hnal na medvěda s mečem v ruce, když Lyderich navrhl, že by ho mohli chytit živého a darovat královně Brunhildě.
A když se nikdo neodvažoval takového úkolu ujmout, nechal si přinést provazy, sesedl z koně a šel přímo k šelmě, která stála na zadních. Nic jiného si ani Lyderich nepřál: popadl zvíře v pase, strhl je k zemi, svázal mu tlapy i čenich, přehodil si je přes rameno, a jelikož se všichni koně vzpírali, když jim chtěl medvěda naložit na hřbet, donesl ho až na místo, kde měli poobědvat.
Podávaný oběd byl bohatý a vydatný, jak se pro vyhladovělé lovce slušelo, avšak jakýmsi zvláštním opomenutím chybělo víno. Sluhům, kteří svalovali vinu jeden na druhého, Gunther zle vyčinil. A protože se tím na celé věci nic neměnilo, král předstíral, že si vzpomíná, jak cestou sem jeli kolem studánky tak čisté, že se z ní každý chtěl hned napít; přikázal tedy sluhům, ať k ní neprodleně zajdou a naberou vody. Lydericha však zápas s medvědem tak rozehřál, že se nemohl dočkat a rozběhl se ke studánce. To byla příležitost, na jakou Hagen jen čekal; okamžitě ho následoval, zdánlivě s úmyslem v případě potřeby mu posloužit.
Lyderich došel k prameni, jízdní kopí, které mu k lovu přidělili, odložil k vrbě, která studánku stínila, a pro větší pohodlí si odložil přílbu i meč. Nato poklekl, sklonil hlavu a pil rovnou z pramene.
Hagen využil této chvíle, popadl kopí opřené o vrbu a veden křížkem, který vyšila na jeho šat sama Kriemhilda, vrazil je Lyderichovi pod levé rameno až po násadu.
Lyderich vykřikl a vztyčil se, pak, ačkoli byl smrtelně raněn, uchopil Balmung a jako raněný lev, který se z posledních sil snaží pomstít, třemi skoky Hagena dostihl a jedinou ranou meče mu rozťal hlavu tak prudce, že obě její části spadly každá na jedno rameno.
Vzápětí se otočil a spatřil Peterse, který v obavě z nějaké zrady Hagena sledoval, ale přišel pozdě: Ly-derich chtěl

promluvit, udělit mu poslední ponaučení, ale stačil jen pokynout rukou, ať uteče, a klesl mrtev vedle mrtvoly svého vraha.
Peters pochopil, že nemá času nazbyt, neboť bylo zřejmé, že Guntherova pomsta se při jednom mrtvém nezastaví: zorientoval se tedy podle mraků a po směru větru se rozběhl k moři.
Když se přiřítil na břeh a viděl, že ho pronásledují, vrhl se střemhlav do vln, doplaval na jednu z kotvících flanderských lodí a vypověděl kapitánovi, co se stalo. Ten hned vydal rozkaz k odplutí a zamířil k nejbližšímu přístavu, kterým bylo Blankenberghe.
Na buckském zámku zavládlo velké hoře, když se ta osudná zvěst rozšířila.
Kriemhilda se vrhla před starou kněžnou na kolena a žádala ji o prominutí, neboť to byla ona, která Ly-dericha podvakrát zabila: ponejprv svou pýchou a podruhé svou důvěřivostí.
Ermengarda chovala naštěstí v srdci odvahu a zbožnost; jakkoli byla zdrcena ztrátou syna, myslela především na to, že se musí zabezpečit proti novým neštěstím. Okamžitě dala rozhlásit Lyderichovu smrt i Guntherovu zradu a povolala všechny Vlámy na obranu mladičkého hraběte; pak vypravila posla ke králi Dagobertovi a oznámila mu, že bude potřebovat jeho pomoc. A opravdu, uplynul pouhý týden, a Gunther se vylodil s početným vojskem v ecluském přístavu.
Přes všechnu horečnou činnost, již paní Ermengarda vyvíjela, situace zůstávala nadále vážnou.
Oněch sto rytířů, jež Lyderich vzal s sebou a kteří byli nejstatečnější z celého dijonského knížectví a hrabství flanderského, padlo ve chvíli, kdy se toho nejméně nadali, do zajetí. Ani se nemohli bránit, a posel vyslaný na f ranský dvůr se vrátil se zprávou, že král Dagobert mezitím zemřel a jeho syn Sigebert, který zdědil východní Francii, je ve válce s bratrem Chlodvíkem, jenž zdědil Francii západní, a že nemůže postrádat jediný oddíl svého vojska, i když by si to velice přál.
Obě nebohé ženy byly tedy odkázány na vlastní síly, a tyto síly, které samy o sobě moc neznamenaly, byly ještě notně oslabeny tím, že neměly žádného vůdce, jenž by obranu sjednotil.
Gunther se svým vojskem zatím stále postupoval: záminkou ke vpádu mu bylo to, že mladý hrabě Andracus je nezletilý a on, jakožto jeho strýc, se tedy přichází domoci vlády nad hrabstvím.
Protože všichni věděli, že on je vrahem jeho otce, nikdo se nedal jeho zdánlivým přátelstvím k Lyderichovu synovi zmást. Ermengarda a Kriemhilda kolem sebe a na obranu Bucku shromáždily, koho z ozbrojených rytířů i služebnictva mohly, a jelikož kromě Boha neměly jinou naději, modlily se na kolenou každá z jedné strany kolébky mladičkého hraběte, když jim přišli oznámit, že o přijetí žádá rytíř sice bez korunky na přilbě a erbu na štítu, umění vojenského však zjevně znalý.
Za stávající situace nebylo vhodné žádnou pomoc odmítat: Kriemhilda a Ermengarda daly příkaz, ať k nim rytíře uvedou.
Neznámý muž byl vysoké a statné postavy, a jak říkal jeho uvaděč, ve válčení se zjevně vyznal.
Hledí přilby měl sklopené, bílý vous, který se dral dolním otvorem, však naznačoval, že ztratil-li příchozí poněkud na síle, o to víc získal na zkušenosti.
Uklonil se oběma ženám a bez okolků vyložil, co ho knim přivádí. Když prý se dozvěděl o jejich žalostné situaci, přichází jim nabídnout svou pomoc a doufá, že jí nezhrdnou, třebas by byla i chabá, a jestli prý k němu nemají dostatek důvěry, je ochoten přísahat na evangelium, že je hotov položit život na obranu práv mladého hraběte.
Hlas neznámého zněl tak přesvědčivě, že obě ženy, ačkoli ještě nevěděly, zda jeho odvaha a zkušenost odpovídají důvěře, kterou jim vnukal, jeho služby přijaly; řekly, že jakákoli další přísaha je zbytečná, když dal své slovo, a předaly mu obranu hradu a velení nad jejich malou armádou.
Neznámý rytíř neprodleně, jako by neměl času nazbyt, obě dámy pozdravil a sešel do dvora vydat pokyny.
Když shromáždil všechnu svou čeleď, seznal, že má k ruce dvanáct set ozbrojenců, a to ani nepočítá sluhy a komorníky, a když viděl, jak hned pookřáli na duchu, rozhodl, že nebude vyčkávat za hradbami, ale přemístí se před ně do lesa, a ačkoli přicházející vojsko bylo čtyřikrát početnější než jeho, že na ně zaútočí.
Obranu hradu svěřil stovce ozbrojenců se všemi sluhy a komorníky a se zbytkem vojska se chystal obořit na nepřítele.
Když už byl na odchodu, nabídl se mu jeden starý strážný, že mu bude dělat průvodce, neznámý rytíř však odpověděl, že byl vychován nedaleko od toho lesa a že důvěrně zdá všechny přístupové cesty.
A opravdu, podle prvních rozkazů, jež vydal, vojáci poznali, že se v kraji vyzná přinejmenším tak dobře jako oni, a jejich důvěra v něho ještě vzrostla.
Neznámý rytíř rozestavěl své vojsko na tomtéž místě, kde byl před třiadvaceti lety zavražděn hrabě Sal-wart a hraběnka Ermengarda upadla do zajetí.
Byla to soutěska jako stvořená pro napadení ze zálohy a dvě stě mužů zde klidně mohlo bojovat proti dvěma tisícům.
Sotva byly jeho rozkazy splněny, objevila se Guntherova armáda, která - spoléhajíc na svou početní převahu a zvláště pak na to, že jí byl doposud kladen chabý odpor - postupovala sebevědomě vpřed, aniž učinila jiné opatření, než že vyslala před-voj. Neznámý rytíř nechal předvoj projít, a pak, když se celá armáda pustila do soutěsky, vydal smluvený signál a rázem se na highlandské vojáky začaly řítit balvany; nikdo nemohl určit ruku, která je na ně postrčila.
Když neznámý rytíř viděl, jaký zmatek se začíná vzmáhat v řadách nepřítele, udeřil na ně současně zpředu za mohutného znění polnic a žesťů. Zvuk, zmnožený lesní ozvěnou, mohl vzbuzovat dojem, že je zde trojnásobný počet vojáků, než kolik jich ve skutečnosti bylo.
Gunther se bránil udatně, ale opatření byla učiněna příliš dobře, a tak vítězství zůstávalo dlouho nejisté.
Po dvouhodinovém boji byla highlandská armáda zahnána na útěk, rozprášena a samému Guntherovi se jen velmi obtížně podařilo se stovkou mužů zachránit. Když dorazil na mořský břeh, naskočil do jedné ze svých lodí a celý zahanbený svou porážkou dorazil za noci do svého sídelního města.

Vítězové se vrátili do hradu, oběma ženám přinášeli dobrou novinu, ale přinášeli i neznámého rytíře, smrtelně raněného. Předstoupily před svého osvoboditele, ten zvedl hledí své přílby, a ony poznaly Phinarda, starého knížete z Bucku, který před třemi lety odstoupil Lyderi-chovi své zboží a uchýlil se do lesa, aby tam dovršil pokání, které mu bylo uloženo.
V hlubokém ústraní se dozvěděl o nebezpečí, jež hrozilo oběma kněžnám a mladému hraběti, naposled se tedy oděl světskou zbrojí a šel jim na pomoc. Bůh požehnal jeho dílu a shodou náhod či spíše z úradku Prozřetelnosti svůj zločin odčinil přímo na místě, kde byl spáchán.
Phinard naposled vydechl druhého dne, když obě ženy požádal, aby mu nehledaly jinou hrobku než tu, jež byla pro něho zázračně vyhloubena na pustém dvoře té noci, jež předcházela jeho obrácení. Pohřben byl podle svého přání. Bůh opatruj jeho duši!
Mladý hrabě Andracus vládl dlouhá léta s radostí a se ctí a měl jediného syna, jímž byl Baudouin I., přezdívaný Baudouin Železnožebrý.
A to je konec pravdivého příběhu o prvním flan-derském hraběti, Lyderichovi.

SVĚTOVÁ KLASIKA
sv. 3
Alexandre Dumas Dobrodružství hraběte Lydericha
Z francouzského originálu
Avantures de Lyderic, comte de Flandre
vydaného nakladatelstvím Nelson Éditeurs, Paris 1930
přeložil Jiří Našinec
Typografie Vladimír Nárožník
Vydalo nakladatelství Vyšehrad spol. s r. o., v Praze roku 1999
jako svou 208. publikaci
Vydání první.
Stran 96
Odpovědná redaktorka Vlasta Hesounová
Vytiskla Těšínská tiskárna, a.s.
Nakladatelství Vyšehrad spol. s r. o., Praha 1, Bartolomějská 9
ISBN 80-7021-320-5